Gerlai Általános Iskola

5623 Békéscsaba, Csabai u.1. tel: 66/433-125, 30/3210141 email: iskola@gerlai-bekes.edu.hu

ikt.szám: 342/2025.

A GERLAI ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

„Ha a gyerekek kritizálva élnek,
Megtanulnak megbélyegzettnek lenni.
Ha a gyerekek ellenségeskedésben élnek,
Megtanulnak veszekedni.
Ha a gyerekek kicsúfolva élnek,
Megtanulnak szégyenlősnek lenni.
Ha a gyerekek megszégyenítve élnek,
Megtanulják bűnösnek érezni magukat.
Ha a gyerekek toleráns légkörben élnek,
Megtanulnak türelmesnek lenni.
Ha a gyerekek bátorítva élnek,
Megtanulnak bízni.
Ha a gyerekek dicsérve élnek,
Megtanulják megbecsülve érezni magukat.
Ha a gyerekek méltányosságban élnek,
Megtanulják az igazságot.
Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,
Megtanulnak hittel élni.
Ha a gyerekek megerősítve élnek,
Megtanulják magukat szeretni.
Ha a gyerekek elfogadva és barátságban élnek,
Megtanulják megtalálni a szeretetet a világban”

Dorothy Law Holte:
Egy élet a kezedben…

Tartalom

I. Az intézmény és környezetének bemutatása 5
II. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka alapelvei, céljai, feladatai 7
III. Nevelési program 10
1. Az iskola társadalmi környezete 10
2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 10
2.1. Az általános iskola közoktatási törvényben meghatározott funkciója: 10
2.2. Az iskola biztosítsa az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata és a Nemzetközi Egyezmény a Gyermekek Jogairól című deklaráció előírásait. 10
3. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 14
4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 15
5. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák 16
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje, az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések 21
7. A tanulók részvételi jogának gyakorlása az intézményi döntési folyamatban 54
8. A szülők, a tanulók és a pedagógusok, az intézmény partnereinek együttműködési formái, a kapcsolattartás rendje 55
9. Iskolai egészségnevelési program, egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 58
10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 63
11. Iskolai környezeti nevelési program 65
12. A pedagógusok helyi intézményi feladatai 69
13. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 72
14. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 73
15. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei 74
16. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő és oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke 75
IV. Helyi tanterv 77
1. Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak és óraszámok 78
1.1. Tantervek 78
1.2. Szabadon tervezhető órakeret felhasználása 78
1.3. Tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontása, órakeret meghatározása 79
1.4. Első élő idegen nyelv 79
1.5. Tantárgyak és óraszámok az 1–8. évfolyamon 80
2. Különleges bánásmódot igénylők ellátása 83
Mozgásszervi fogyatékos tanuló integrációja 84
Látássérült tanulók integrációja 86
Hallásfogyatékkal élő tanulók integrációja 87
Tanulásban akadályozott/enyhe fokban értelmi fogyatékkal élő tanuló integrációja .. 90
Beszédfogyatékos tanulók integrációja 93
Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók integrációja 94
Pszichés-, hiperaktivitás és figyelemzavarok, viselkedésszervezési problémákkal küzdők integrációja 97
3. Tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei 101
4. A magasabb évfolyamra lépés feltételei 102
5. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése, értékelése 103

6. Az otthoni és a napközi-otthoni felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása 114
7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezésének módja 114
8. A tanulók fizikai állapotának mérése 114
V. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések 115
1. A pedagógiai program érvényességi ideje 115
2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata 115
3. A pedagógiai program módosítása 115
4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala 115
VI.A Pedagógiai Program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok 116

I. Az intézmény és környezetének bemutatása

Gerla 1984. január 1. óta tartozik közigazgatásilag Békéscsabához, mint annak VIII. kerülete.
A település a várostól 10 km-re található, azzal menetrendszerű helyi autóbuszjárat köti össze. Békéscsabával kerékpárút is összeköti. A falusias település sík terepen, mezőgazdasági területekkel övezve, a Gerlai- holtág és a Gerla- Marói erdő mentén található.
A település falusias jellegét a mai napig megőrizte. Kertes családi házak alkotják a lakóépületeket, lakótelep, tömblakás a kerületben nincs. A lakosok száma kb. 1800 fő. Az infrastruktúra folyamatos fejlődést mutat. /gáz, telefon, szilárd burkolatú utak, stb./
A kerületben a közművek közül a szennyvíz csatorna hiányzott, ennek kiépítése 2013-ra befejeződött.
A munkalehetőség helyben nagyon korlátozott. Jelentős a munkanélküliek aránya. A kerületben egy óvoda és iskola van. Az iskola a Wenckheim grófok által alapított iskola utódja, mely 1982-ig a kastélyépület egyik szárnyában működött. Miután a kastély életveszélyessé vált, új iskola építése vált szükségessé. A „csökkentett funkciójú" általános iskolaként másfél év alatt felépült új iskolaépületbe 1984 tavaszán költözött át az iskola közössége. A csökkentett funkció azt jelentette, hogy az épület csak 8 tanteremmel és a legszükségesebb kiszolgáló helyiségekkel épült meg, tornaterem nélkül. Hiányzott az ebédlő, az ételkiosztó konyha, a személyzeti öltözők, a gazdasági iroda, az orvosi szoba, a szaktantermek, a könyvtár. Az épület részbeni átalakításával kapott – nem minden esetben ideális - helyet a könyvtár, az ebédlő, a melegítő konyha és a technika terem. 1994-ben a tornaterem hozzáépítése során kialakítottunk egy gazdasági irodát és egy kisméretű számítástechnika termet 12 munkaállomással.
Az intézménynek tágas, füves játszóudvara van. 2009 szeptemberében került átadásra az intézmény új sportpályája (kézilabdapálya).
Intézményünk körzetébe a Gerlán és a környékbeli tanyákon élő gyerekek tartoznak.
Mivel Gerlán a művelődési házat lebontották, a megszűnő művelődési ház helyett a kulturális feladatokat is az iskolának kellett felvállalnia. A községi könyvtár állománya bekerült az iskolai könyvtárba. A könyvtár kettős funkciójú, közművelődési és iskolai könyvtárként működött tovább. 1994-től a megépült tornaterem adott helyet a civil szervezetek kulturális- és sport rendezvényeinek. 2004-től az óvoda és az iskola integrálásával többcélú intézményként, 2006-tól 2012. december 31-ig általános művelődési központként működött az intézmény. A kulturális-és közösségi feladatok színvonalasabb ellátására 2006. decemberében átadták a közösségi házat (faluházat), amely az iskolai intézményegység területén külön épületben közművelődési intézmény egységként működött.
2013. januárban megtörtént az állami átvétel. Intézményünk neve: Gerlai Általános Iskola.

A szociális környezet jellemzői:

- Alacsony iskolázottsági szint.
- Alacsony átlagjövedelem.
- Munkanélküliség miatti létbizonytalanság.
- Több esetben az előzőek együttes érvényesülése a családoknál.
- A családok életmódját negatív irányban tartósan befolyásolja a fennálló létbizonytalanság. Ilyen hátrányos gazdasági, társadalmi kulturális környezetben és lehetőségek között a család több esetben – önhibáján kívül - képtelen teljesíteni a neki szánt funkciókat, szerepeket.

Földrajzi helyzetünkből adódó előnyök:

- csendes, nyugodt környezet,
- tiszta levegő,
- tágas tér.

A természetközelség erdő, víz, vízpart, rét az átlagosnál nagyobb lehetőséget nyújt a tapasztalatszerzésre, élménynyújtásra: a foglalkozások, tanítási órák természetben való megtartására, környezeti sétákra, vizsgálódásokra, erdei akadályversenyek rendezésére stb.

A sok zöld felület, a közeli erdő és a tiszta levegő ideális környezetet biztosít az itt élők számára.

A földrajzi helyzetből adódó hátrány:

A várostól való távolság és a viszonylag ritka (óránkénti) buszjárat körülményessé teszi tanulóink részvételét a városi rendezvényeken. Körülményesebb és az esti órákban gépjármű nélkül szinte megoldhatatlan a városközpontban lévő kulturális intézmények látogatása (színház, hangverseny stb.)

II. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka alapelvei, céljai, feladatai

Az intézményben folyó nevelő-oktató munka célja
A világra nyitott, abban eligazodni és önmagát megvalósítani képes, a társadalmi szocializációhoz szükséges erkölcsi értékekkel rendelkező személyiség fejlesztése.
Öndefiníciónk:
Iskolánk gyermekközpontú, a teljes személyiség fejlesztését vállaló és azt a megfelelő tevékenységek tudatos szervezésével biztosító intézmény. A személyiségfejlesztésben az alábbi értékek átörökítését tartjuk fontosnak:

- humánus
- erkölcsös
- fegyelmezett
- művelt
- kötelességtudó
- együttműködő
- érdeklődő, nyitott
- alkotó
- képes a problémák megoldására
- becsüli a tudást, a szorgalmas tanulást, a munkát
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit
- képes tudását továbbfejleszteni és önállóan ismereteket szerezni
- jó eredmények elérésére törekszik
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik
- eligazodik szűkebb és tágabb környezetében
- van elképzelése a jövőt illetően
- ismeri, tiszteli, óvja és ápolja
    - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket
    - a természet, a környezet értékeit
    - más népek értékeit, hagyományait
    - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit
- egészségesen él, szeret sportolni, mozogni

A fentiek teljesítése érdekében kiemelt feladatunknak tekintjük:

- a szociális funkció erősítését,
- együttműködni tudó közösségek kialakítását
- az erkölcsi nevelést,
- az ízlésformálást,
- az egészséges életmód szokásrendszerének kialakítását,
- a gyermekek mozgásigényének kielégítését,
- a környezettudatos magatartás fejlesztését,
- környezettudatos fogyasztóvá válás magatartásának kialakítását,
- az egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet kialakítását, a nemzeti kultúra és a helyi hagyományok ápolását,
- a szilárd alapkészségek és képességek kialakítását,
- korszerű tudástartalom közvetítését,
- az önálló ismeretszerzés technikáinak elsajátítását,

- a kommunikációs kultúra fejlesztését,
- az anyanyelvi, idegen nyelvi és informatikai oktatás eredményességének javítását,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelését, nevelésük-oktatásuk pszichológiai, gyógypedagógiai és fejlesztő pedagógiai megsegítését,
- közösségfejlesztő programok szervezését, a játék- és mozgásigény kielégítését
- személyiségfejlesztő tevékenységrepertoár biztosítását,
- egyéni fejlesztési utak kidolgozását,
- a tehetségek felismerését és gondozását,
- a lemaradók felzárkóztatását, a lemorzsolódás csökkentését,
- megteremteni a közéletiség intézményi szintű gyakorlásának lehetőségeit,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok gondos ellátását,
- a szociális hátrányok enyhítését,
- a továbbtanulásra való eredményes felkészítést,
- a lakóhely életében való aktív részvételt,
- a nyitottság biztosítását, az iskolahasználók igényeinek figyelembe vételét, kapcsolatok ápolását,
- a belső együttműködés, az egyes intézményegységek összehangoltságának, működésük egymásra épülésének biztosítását,
- az óvodából az iskolába való átmenet könnyítését, fokozatosságának biztosítását,
- a gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítését, esztétikus környezet és tárgyi feltételek megteremtését.

Meggyőződésünk, hogy nevelő hatással bír mindaz, amit a gyermek az intézményben megél, ezért intézményünk valamennyi dolgozója az alábbi alapelvek betartását és érvényesítését vállalja:

- a személyiség tisztelete, védelme, jogainak érvényesítése,
- nyugodt, vidám, szeretetteljes légkör biztosítása,
- empátia és tolerancia érvényesítése az emberi kapcsolatokban,
- nyitottság, kölcsönös bizalom és őszinte kommunikáció a partnerekkel,
- demokratizmus érvényesítése, az egyenrangúság elve: a gyermek a nevelésnek, oktatásnak nem tárgya, hanem alanya.
- elvárások, követelmények nyilvánossága a közvetlen iskolahasználók előtt,
- a hátrányos megkülönböztetés tilalma
- egyéni bánásmód érvényesítése, az érésen alapuló, sürgetéstől mentes differenciált egyéni fejlődés biztosítása,
- az életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vétele: a fejlesztésnek a fejlettség szintjéhez való igazítása,
- a különböző közösségekhez való tartozás elve: a nevelés-oktatás az emberi viszonyokban gazdag közösségek hatásrendszerén át érvényesül,
- a tapasztalatszerzés elve,
- a motiváció elve: az érdeklődés felkeltése
- a szemléletesség elve,
- az aktivizálás elve: cselekedtetés, aktivitás kiváltása
- a következetesség elve: határozott követelmények támasztása,
- A másság nem szétválaszt, hanem összeköt minket.

A pedagógiai alapelvek, célok, feladatok, eszközök és eljárások az életkori sajátosságoknak megfelelően specializálva valósulnak meg.

Pedagógiai program

III. Nevelési program

1. Az iskola társadalmi környezete

A beiskolázási körzetünkben élő családok jelentős része rossz szociális és anyagi körülmények között él. Nevelő-oktató munkánkban ezért kiemelt figyelmet fordítunk a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatására. Ugyanakkor kiemelt feladatunk a tehetséges, jó képességű tanulók fejlesztése is. Célunk az, hogy tanulóinkból művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket neveljünk.

Iskolánk hagyományos 8 évfolyammal működő általános iskola, topográfiai adottsága miatt speciális helyzetű.

2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1. Az általános iskola közoktatási törvényben meghatározott funkciója:

- Az általános iskola az esélyegyenlőség szellemében biztosítsa az általános műveltséget, az alapfokú oktatást, nevelést.
- Tegye lehetővé a tanulók érdeklődésének és képességeinek megfelelő továbbtanulást, pályaválasztást.
- Olyan korszerű, az életben használható tudást és képességeket alakítson ki, amelyeket a tanulók egész életük során képesek hasznosítani.

2.2. Az iskola biztosítsa az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata és a Nemzetközi Egyezmény a Gyermekek Jogairól című deklaráció előírásait.

- Minden döntésénél figyelembe kell venni a gyermek mindenek felett álló érdekét.
- A személyiség teljes körű kibontakozásának segítése (nemcsak szellemi és fizikai, hanem magatartás, jellem, érzelmek összehangolt fejlesztése).
- Fokozott gyermekvédelmi funkció.
- Továbbtanulási esélyek, lehetőségek növelése (tehetséggondozás, felzárkóztatás) a nyolcadik évfolyam sikeres befejezése után.

2.3. Az iskolai nevelés- oktatás alapvető célja a kulcskompetenciák fejlesztése, azok **a** tudások, képességek kialakítása, amelyek birtoklása alkalmassá teheti a gyermeket a gyors és hatékony alkalmazkodásra, a modern társadalomban és a gazdaság világában történő eligazodásra, a személyi önmegvalósításra.
A kulcskompetenciákra minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Kulcskompetenciák:

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák”

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Fontos, hogy minden kompetencia területén rendelkezzenek a tanulók a szükséges ismeretekkel, képességekkel, attitűdökkel.
A kulcskompetenciára épülnek rá a következő kiemelt fejlesztési területek, nevelési célok:

- énkép, önismeret, társas kultúra
- erkölcsi nevelés
- hon és népismeret,
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Európai azonosság tudat- egyetemes kultúra
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
- családi életre nevelés
- testi, lelki egészségre nevelés
- gazdasági-és pénzügyi nevelés
- fenntarthatóságra, környezettudatosságra nevelés
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- médiatudatosságra nevelés
- pályaorientáció
- a tanulás tanítása

Az iskolában folyó nevelés és oktatás céljai:

- Óvja és fejlessze tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés, a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.
- Vezesse át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Tegye fogékonnyá a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom értékei iránt.
- Az iskola adjon teret a gyermek játék- és mozgás iránti vágyának.
- Az iskola segítse a gyermek testi-lelki egészségének megőrzését.
- Az iskola segítse a gyermek természetes fejlődését, érését, személyiségének kibontakozását.
- Az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsem, képességeket, készségeket fejlesszen.
- Vegye figyelembe, hogy a 6-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz.
- Vegye figyelembe, hogy 13 – 14 éves kortól a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás.
- A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú gyerekeket együtt neveljük.
- Az iskola erősítse meg a tanulókat saját sorsuk iránti felelősségvállalásukban.
- A tanulókat érdeklődésüknek megfelelően eredményesen készítse fel a továbbtanulásra.

- A továbbtanulókat érdeklődésüknek megfelelően eredményesen készítse fel a társadalomba való majdani beilleszkedésre, a társadalomban és a munka világában való helytállásra, az élethosszig tartó tanulásra.
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet kialakítása.
- Alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására, alakítsa ki az igényt a közéletiségre, a demokrácia érvényesítésére.

Kiemelten fontos:

- szilárd alapkészségek és képességek kialakítása
- a tanulási motiváció megszilárdítása, önálló ismeretszerzés elsajátítása
- eredményes, hatékony idegen nyelv és informatika oktatás
- tehetséggondozás, felzárkóztatás

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt célok, értékek elérését, elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.
Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

- Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulókra.
- Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	• Követelés. • Gyakoroltatás. • Segítségadás. • Ellenőrzés. • Ösztönzés.	• A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése. • Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. • Hagyományok kialakítása. • Követelés. • Ellenőrzés. • Ösztönzés.

2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	• Elbeszélés. • Tények és jelenségek bemutatása. • Műalkotások bemutatása. • A nevelő személyes példamutatása.	• A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. • A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	• Magyarázat, beszélgetés. • A tanulók önálló elemző munkája.	• A betartandó magatartási normák elfogadtatása. • Vita.

Az oktatás eredményessége érdekében előtérbe helyezzük az alábbi módszereket:

- aktív tanulás,
- egyénre szabott tanulási módszerek,
- tanulói együttműködésen alapuló tanulás,
- multidiszciplináris órák,
- digitális technológiával támogatott oktatási módszerek

Nevelési céljaink megvalósítását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a 90%-a a nyolcadik évfolyam végén:

- szilárd alapkészségekkel rendelkezik;
- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés – oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége, több mint 50%-a a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.);
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek, a későbbiekben a társadalom igényeinek megfeleljen;
- az élethosszig tartó tanulást megalapozó tanulási, kommunikációs és problémamegoldó képességekkel rendelkezik;
- jártas az információs technológiában, képes kommunikálni idegen nyelven (németül)
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat;
- másokkal együttműködni tudó és akaró;
- az alapvető emberi értékeket tisztelő, a társadalmi normákat követő fiatallá válik;
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét illetően.

3. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

3.1.A tanulók erkölcsi nevelése.
Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

3.2. A tanulók értelmi nevelése.
Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

3.3.A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.
Feladat: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

3.4.A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.
Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása.

3.5.A tanulók akarati nevelése.
Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

3.6.A tanulók nemzeti nevelése.
Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

3.7.A tanulók állampolgári nevelése.
Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és helyi közéletben való részvételre.

3.8.A tanulók munkára nevelése.
Feladat: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

3.9.A tanulók egészséges életmódra nevelése.
Feladat: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és tanulók közvetlen személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.
A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő – oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

4.1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelő fejlesztése.

4.2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

4.3. Az önkormányzás képességének kialakítása.
Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4.4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
Feladat: A tanulói közösséget irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtenek.

4.5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.
Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A közösségfejlesztés fő területei iskolánkban:

- tanórák:
  - szaktárgyi órák,
  - osztályfőnöki órák
  - témahetek
- tanórán kívüli foglalkozások:
  - napközi,
  - tanulószoba,
  - szakkörök (érdeklődési körök),

- sportkörök,
- diákrendezvények
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenységek
  - tanulmányi kirándulások
  - osztálykirándulások
  - erdei iskola

A közösségfejlesztés során nemcsak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, aki megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával példaként áll a tanulók előtt.

5. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

5.1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási – tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.
Az iskola nevelői a tanítási – tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

a) A motiválás célja, hogy a tanulókban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.

b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő – oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat.

A pedagógiai programban előírt, mindenki számára előírt tananyag megismerését szolgáló intézményen kívüli programokat abban az esetben szervezzük meg, amennyiben az intézmény anyagilag ezt meg tudja oldani. Minden egyéb iskolán kívüli program önkéntes részvétellel és a szülők anyagi hozzájárulásával szervezhető.

5.2. Az iskolában a nevelési – oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

5.2.1. Hagyományos iskolai rendezvények:

A tanév rendjéhez kötődő alkalmak:
- tanévnyitó ünnepség,
- ballagás, tanévzáró ünnepség.

Társadalmi ünnepek, iskolai szintű ünnepélyes megemlékezések:
- október 6.
- október 23.
- március 15.
- június 4.

Tanulmányi, kulturális, sport és egyéb közösségi rendezvények:
- témahetek (pénzügyi és vállalkozói témahét, fenntarthatósági témahét)
- egészséges életmód hete,
- karácsonyi ünnepség,
- farsangi mulatság,
- Jeles napok – környezetvédelmi hét,
- szelektív hulladékgyűjtési nap,
- házi mesemondó verseny és tanulmányi versenyek,
- anyák napi ünnepségek,
- játszóházak (népszokásokhoz kötődően),
- gyermeknap, Ki mit tud?
- asztalitenisz: Gerla kupa,
- diák sportnap
- tanár-diák-szülő sportdélután
- gyermek labdarúgó torna
- erdei akadályversenyek (történelmi akadályverseny)
- tanulmányi kirándulások
- osztálykirándulások

5.2.2. Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Munkáját 1-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét a tanulók által felkért és az igazgató által megbízott nevelő segíti. A diákönkormányzat tevékenységi körét külön szabályzat rögzíti.

5.2.3. Napközi otthon, tanulószoba

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban napközi és tanulószoba működik. A tanítási szünetekben a munkanapokon összevont napközi otthonos csoportban biztosítjuk a felügyeletet, ha ezt a szülők legalább 10 gyermek számára igénylik.
A napközi otthon és a tanulószoba feladata a tanulók másnapi tanórára való felkészülésén, felkészítésén, a személyiség és közösségformáláson túl a hátrányos helyzetű tanulók képességeinek, tanulási szokásainak fejlesztése.
A napköziben a szabad időkeretben előtérbe helyezzük a művészeti neveléssel kapcsolatos tevékenységformákat, tevékenykedtetést.
A napköziben az ebéd után lehetőség szerint az udvaron a szabad levegőn játékos testmozgást biztosítunk.

5.2.4. Diákétkeztetés

A napközi otthonba felvett tanulók napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) vagy menzás ellátásban részesülnek. Igény esetén a napközibe nem járó tanulók számára is biztosítja az étkezés lehetőségét az intézmény. Az étkezési térítési díjakat az iskolában kell befizetni.

5.2.5. Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

E körben alapvető az iskolának az egyéni bánásmódra épülő alapelve. Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos tényező, hogy a pedagógusok oktató munkája igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. E cél elérését az alábbi módszerek és szervezeti formák segítik:

- A beilleszkedési, magatartási, tanulási problémákkal küzdő tanulók részére fejlesztő pedagógiai ellátás szervezése.
- Egyéni foglalkozás szervezése a felzárkóztatásra szoruló tanuló, az 1-4. évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítése és a második alkalommal évfolyamot ismétlő tanulók számára.
- Az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesül az egyéni képességekhez igazodó munkaforma, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkája.
- Az 5-8. évfolyamokon – amennyiben az osztálylétszámok lehetővé teszik – idegen nyelv, informatika tantárgyak tanítása csoportbontással történik.
- 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge illetve kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti 1 felzárkóztató és 1 tehetséggondozó óra biztosítása.
- Az 5-6. évfolyamon matematika, magyar nyelv és idegen nyelv tantárgyakból egy-egy felzárkóztató és tehetséggondozó óra biztosítása.
- 7-8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók számára felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képességfejlesztő óra biztosítása heti egy-egy órában magyar nyelv, matematika és idegen nyelv tantárgyakból.

A foglalkozások indítása a felmerülő igények és a lehetőségek figyelembe vételével történik minden tanév elején.

5.2.6. Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a testnevelés tanórákkal és a napközis szabadidős foglalkozásokkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

5.2.7. Szakkörök, érdeklődési körök

A különféle szakkörök, érdeklődési körök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészetiek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök, érdeklődési körök indítása – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével történik – minden tanév elején.

5.2.8. Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre tanítók, szaktanárok vagy az edzők végzik.

5.2.9. Tanulmányi kirándulások

Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szervezhetnek. A tanulmányi kirándulás mindig önként vállalt, a felmerülő költségek a szülőket terhelik. A költségekhez hozzájárulhat pályázati forrás, alapítvány stb.

5.2.10. Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadások és a hozzájuk kapcsolódó foglalkozások

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett tanórán kívüli csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes.

„**Lázár Ervin Program**

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin Program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozatnak megfelelően intézményünk tanulói részt vesznek a Lázár Ervin Programban.”

5.2.11. Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja felkészíteni a nevelőtestület a tanulókat azzal, hogy a tanulmányi, kulturális, sport és egyéb közösségi rendezvényeken túl a felmerülő igényekhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, színház- és múzeumlátogatások, stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes.

5.2.12. Iskolai könyvtár

A könyvtárhasználatra nevelés a helyi tanterv részeként szervesen beépül iskolánk oktató – nevelő munkájába. A tanórai keretekben megvalósuló könyvtárhasználaton túlmenően a tanulók egyéni tanulását, önképzését segíti a tanítási napokon délutánonként látogatható iskolai könyvtár.

A könyvtár minden iskolai tanuló, dolgozó számára ingyenesen látogatható.

A könyvtár szolgáltatásai:
- tájékoztatás, helyben használat segítése
- helyben olvasás, kutatómunka
- könyvek kölcsönzése
- folyóirat-olvasás és kölcsönzés
- hangzó anyagok (hanglemezek, kazetták, CD-lemezek) helyben használata
- video anyagok helyben használata
- számítógép-használat
    - önálló számítógépes feladatok végzése
    - oktató CD-ROM-ok használata
    - Internet-használat

A könyvtári szolgáltatások igénybe vétele ingyenes.
(A könyvtár működésére vonatkozó részletes szabályozást a könyvtári SZMSZ tartalmazza)

5.2.13. Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

5.2.14. Hit- és vallásoktatás

Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – a hit-és erkölcstan órán kívül az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – fakultatív hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A fakultatív hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje, az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

Célunk, hogy az esélyt megteremtő támogatás és az egyenlő bánásmód a nevelő-oktató munka minden területén érvényesüljön.

6.1. A sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek ellátása (belső gondozói rendszer)

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat vesszük alapul. Ennek során a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elveket alkalmazzuk:

- a feladatok megvalósításához hosszabb idősávok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van
- szükség esetén sajátos, a fogyatékosságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése
- segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítjük ezeket a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz viszonyított fejlődésüket értékelve

A fenti elveket a következő tevékenységi formákon keresztül valósítjuk meg:

- a holland modell alapján megvalósított belső gondozói rendszer
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató órák,
- napközi otthon, tanulószoba,
- konzultáció tanulási problémákról,
- kötetlen tárgyú konzultáció tanítóval, tanárral egyéni problémáról,
- felzárkóztató foglalkozások, egyéni foglalkozások,
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai,
- családlátogatások, fogadóórák, szülői értekezletek,
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
- a sajátos nevelési igényű tanulók és a BTM-es tanulók foglalkoztatása gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus segítségével történik. A fentiek az iskolai alapszolgáltatások körébe tartoznak.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a BGR keretein belül a következő tevékenységek során történik:

- körülményeinkből adódóan a kis létszámú osztályok léte,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- fejlesztő pedagógus segítő munkája,
- gyógypedagógus segítő munkája,
- a napközi otthon,
- a tanulószoba,
- az egyéni foglalkozások, a felzárkóztató foglalkozások,
- az iskolai könyvtár valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

6.2. Intézményünk a 2021/2022 tanévtől az alábbi módszertan bevezetésével egészíti ki nevelő-oktató munkáját:

- **Felmérőrendszer az 1-8. osztályos integrált oktatásban részesülő SNI tanulók egyéni fejlesztési tervének kidolgozásához**

A felmérőrendszer az általános iskolai magasabb évfolyamra lépés minimumkövetelményeit figyelembe véve a tanulási zavarokra jellemző feladattípusokból került összeállításra az

- írás-helyesírás;
- szövegértés és
- matematika területekre.

Minden évfolyamra A és B verzióval, a visszamérés segítésére. A felmérőkhöz részletes értékelési útmutató tartozik. A kapott eredmények az egyéni fejlesztési terv kidolgozását segítik. A rehabilitációs foglalkozások eredményesebbé tételén kívül a többségi pedagógusoknak is kiindulópontja lehet az SNI tanulók egyéni haladási szintjéhez, képességeihez mért tervezéshez.

6.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése (BGR részeként),
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az iskolai sportkör
- a szakkörök és érdeklődési körök,
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.),
- más iskolák pályázati programjába való bekapcsolódás (öveges program)
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások),
- az iskolai könyvtár valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a továbbtanulás segítése.

6.4. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációjának segítése

2024. január 01-től a 20/2012.EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 171.-172.§-nak megfelelően képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés történik intézményünkben.
A programban részt vesznek a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, a hátrányos helyzetű tanulók, valamint igazgatói döntés alapján azok a szociálisan rászoruló (rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő) tanulók akiknek tanulási nehézségei azt indokolttá teszik.

6. 4. 1. Általános helyzetelemzés

A beiskolázási körzetünkben élő családok többsége rossz szocio-kulturális körülmények között él. 2023. szeptember 01-én tanulóink 14 %-a hátrányos- vagy halmozottan hátrányos helyzetű volt. A sajátos nevelési igényű tanulók aránya 22%, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdők aránya pedig 20%.

Ezek a mutatók az előző öt évben egyenletesen alakultak:

	2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Iskolánk tanulólétszáma	88	84	84	89	87
Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók	6 fő (7%)	8 fő (10%)	9 fő (11%)	9 fő (10%)	7 fő (8%)
Hátrányos helyzetű tanulók	4 fő (5%)	4 fő (5%)	4 fő (5%)	5 fő (6%)	5 fő (6%)
SNI tanulók	12 fő (14%)	14 fő (17%)	15 fő (18%)	19 fő (21%)	19 fő (22%)
BTMN tanulók	21 fő (24%)	17 fő (20%)	15 fő (18%)	23 fő (26%)	17 fő (20%)

A szülők gyermekeik otthoni felkészülésében nem tudnak elvárható minőségű segítséget nyújtani, emellett sokaknál az otthoni munka, a feladatok elkészítésének ellenőrzése sem valósul meg. Legtöbbször a felszerelések beszerzésére sem fordítanak gondot. Nem ösztönzik gyermekeiket a jobb eredmény elérésére, megelégednek az elért teljesítménnyel. Nem támasztanak gyermekükkel szemben követelményt. Nem érték a tudás, nem tűznek ki célokat a gyermekeik elé, nincs kialakított jövőképük. Előfordul az is, hogy család lakáskörülményei nem teszik lehetővé a nyugodt tanulást, pihenést.
A tanulási kudarcok sokszor magatartási problémákat is előidéznek. A tanuló fegyelmezetlen viselkedésével, magatartási kihágásaival próbálja felhívni magára a figyelmet. Az iskolai szabályokat, szokásokat ismerik, legtöbbször elfogadják.
A családban kialakult napirend többnyire nincs. Ennek jelei: kialvatlanság, figyelemkoncentráció zavara, éjszakai tévénézés, az éjszakai felnőtteknek való filmek témája és szöveganyaga jelentkezik a gyermek játékaiban, beszédében. Az ilyen gyermekek hangadók, irányítani akarnak, a kevésbé erőszakosak is gyakran követik őket, elvárásaik szerint cselekszenek. Ezek a tanulók nem csak társaikkal nem tudnak megfelelő kapcsolatot teremteni, de a felnőttekkel, a szüleikkel is tiszteletlenek. Ezen a problémák megoldásához nagy szükség van a pedagógusok és a szülők közti együttműködésre. Ez a szülők passzivitása, az iskolával szembeni támadó hozzáállása miatt sokszor nehezen oldható meg.
Fogadóórára nem járnak, az elektronikus napló bejegyzéseit nem követik, gyakran csak az osztályfőnökök kezdeményezésére hajlandók a nevelőkkel való találkozásra. E problémák léte miatt vált szükségessé az integrációs képesség-kibontakoztató

pedagógiai rendszer hogy e tanulók is megkapjanak minden segítséget képességeik kibontakoztatására, megfelelő kompetenciák elsajátítására.

Intézményünk személyi feltételei biztosítottak az integrációs nevelés eredményes megvalósítására. Szakos ellátottságunk nagyon jó, több diplomával rendelkező nevelők tanítanak, akik nagy gondot fordítanak az önképzésre és a továbbképzésre. Többen megismerkedtek a legújabb oktatási módszerrel a kompetencia alapú oktatással, és a differenciált tanulásszervezés módszerével is. A pedagógusok mellett iskolánkban egy óraadó gyógypedagógus, iskola védőnő és szociális segítő munkatárs is segíti az oktató-nevelő munkát.
Az iskola tárgyi feltételei is megfelelőek. Gyermekeink esztétikus és egészséges, védő környezetben tanulhatnak. A következő szaktantermek biztosítják a zavartalan és szakszerű tanítást: tornaterem, számítástechnika terem, nyelvi labor, könyvtár, fejlesztőszoba.
Minden szükséges dokumentum szakkönyv, lexikon, kötelező és ajánlott olvasmány, folyóirat - a tanulók rendelkezésére áll. Tanulóink minden délután látogathatják a könyvtárat, elkészíthetik házi dolgozataikat, kölcsönözhetnek. A különböző tantárgyak oktatásához szükséges eszközállomány megfelel az integrációs oktatás-nevelés bevezetéséhez.

6. 4. 2. Célrendszer

Program célja: Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési és oktatási tevékenységünket a következők jellemezzék:

- Feltérképezésre kerül a hátrányos helyzetű tanulók csoportja
- Minden gyermek számára biztosítja a lehetőséget képességei kibontakoztatásához
- Az otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értékként képviselheti. A szülő, a család partnerként résztvevője az iskolai folyamatoknak, szoros a család – iskola - gyermek közötti kapcsolat, kommunikáció
- Iskolánk együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli intézményként működik
- Az oktatásban érintett intézmények együttműködése szorosabbá válik, illetve létrejön
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják pedagógiai és módszertani repertoárjukat

6. 4. 2.a. Neveléssel kapcsolatos célkitűzések:

- Házirendben megfogalmazottak tudatos gyakoroltatása
- Napirend, szokásrend kialakítása (pl. iskolába érkezés időpontja, stb.)
- Kulturált étkezési szokások elsajátítása
- Közösséghez való alkalmazkodás normáinak elfogadása
- Beszéd kultúra,szókincs, beszédhangnem, kifejezésmód fejlesztése
- Tárgyi környezetük védelme, óvása
- Személyiségük fejlesztése (kitartás, akaraterő, stb. erősítése)
- Társaik munkájának alkotásainak megbecsülése
- Egészségügyi ismeretek (tisztálkodás,stb. elsajátítása)

6.4.2.b. Oktatással kapcsolatos célkitűzések:

- Matematikai alapkészségek fejlesztése
- Helyesírás javítása
- Áttekinthető füzetvezetés igényének, külalak követelményeinek elfogadtatása
- Szövegértés fejlesztése
- Olvasási technika fejlesztése
- Beszédkészség fejlesztése
- Helyes tanulási szokások kialakítása

6. 4. 2.c. Speciális céljaink:

- Az esélyegyenlőséget megvalósító iskolai nevelés és oktatás megvalósítása
- Az egyéni különbségekre alapozott a gyermekekhez igazodó gyengeségeket,erősségek feltáró nevelés, melynek a gyermek cselekvő részese
- Az egyéni képességek, a részképesség hiányának feltárása, ezek fejlesztése, mérések végzése,egyéni fejlesztő terápia
- A továbbtanuláshoz szükséges alapkompetenciák megszerzése
- Érdekesebbé, elmélyültebbé, tenni az oktatást
- A tanulók motiváltságának a növelése
- A korszerű ismeretek oktatásával, a kompetenciák fejlesztésével korunk elvárásaihoz igazodva segítjük gyermekeink boldogulását
- Lemorzsolódás megakadályozása. Maradjanak hosszabb ideig az iskolarendszeren belül, tanuljanak szakmát minél többen. Ha lehetséges, szerezzenek érettségi bizonyítványt
- Digitális kompetencia fejlesztése, informatikai ismeretek bővítése, az ehhez kapcsolódó új tanulási technika beépítésére a tanórai munkába, valamint hasznos szabadidős tevékenységek kialakítására
- Önmaguk, egymás elfogadtatása, ezáltal a másság elfogadtatása, annak tudatos vállalásának erősítése
- Az iskola és a szülő nevelési elvének egymáshoz közelítése
- Használati tárgyaik, ruházatuk, tanszereik megbecsülésének fontosságának elfogadtatása

6.4. 3. Az iskolába való bekerülés elősegítése

6. 4. 3.a. Az óvodából az iskolába való átmenet segítése

Az iskola és az óvoda között jó munkakapcsolat alakult ki az évek során. A kölcsönös tájékozottság az együttműködés feltétele.

Az együttműködés formái:

Az óvodai nevelési programban meghatározott célkitűzések összehangolása az iskola pedagógiai programjával.

A leendő 1.osztályos tanító néni látogatása az óvodában. Az iskolában és az óvodában dolgozó pedagógusok tapasztalatot szereznek a nevelési program megvalósításának

hatékonyságáról. Az így szerzett tájékozottságot az óvónők felhasználják arra, hogy beszélgetések során konkrét útbaigazítást adjanak a gyermekek szüleinek az iskolai élet várható követelményeiről az osztályban, a napközi otthonban.

A tanító és a napközis nevelő építhet a már kialakított szokásokra (tisztálkodás, étkezés, napos-rendszer, névnapok, játékok stb.) és ezzel töretlenül vezethetik tovább az óvodában kialakult közösségeket.

Pedagógiai munkánkat segíti, hogy valamennyi leendő 1. osztályos személyiségét, a közösségben elfoglalt helyét, családi körülményeit iskolába lépés előtt megismerhetjük.

A gyermekek alapos megismerését célzó tevékenységek, programok:

Szakmaközi megbeszélések az óvoda igazgató helyettesének és az iskolai alsós munkaközösség vezetőjének részvételével.

Augusztusban a következő tanévre, nevelési évre vonatkozó iskolai és az óvodai munkatervek összehangolása. Az aktuális tanévre vonatkozó együttműködési program összeállítása, elfogadása.

November hónapban a leendő 1. osztályos tanító néni látogatása az óvodában és az óvónők részt vesznek egy nyílt tanítási órán.

Február hónapban a leendő első osztályosok ellátogatnak szüleikkel együtt az iskolába (tájékoztatás, közös játék és kézműves foglalkozás).

A tanév során folyamatosan zajlanak az óvodások és az alsó tagozatos iskolások közös kulturális, sport és kézműves foglalkozásai.

A Gyermekjóléti Szolgálat helyi szociális segítő munkatársa heti rendszerességgel tartja a kapcsolatot mindkét intézménnyel.

Az óvoda és az iskola közötti együttműködés célja a nevelési folyamat zökkenőmentes átmenetének biztosítása. Az éves együttműködési program tartalmazza a személyi kapcsolatokban történő realizálódást, a látogatások, közös programok, tevékenységek tartalmát.
Az iskola alsós munkaközösségének tagjai aktív résztvevői az óvodások és az alsó tagozatosok közös programjainak. Látogatásaik az óvodai csoportokban biztosítják a kialakult tevékenységi formák és a gyermekek megfigyelését, megismerését. A nagycsoportos óvodások részvétele az iskolai közös programokon alkalmat nyújt az ismerkedésre az iskolával, a leendő tanítónénikkel, az iskolai környezettel.

6. 4. 3.b. Kapcsolat az óvodás gyermekek szüleivel:

Az intézményvezetők részéről:

Az óvodavezető az első szülői értekezleten tájékoztatást nyújt a nagycsoportos óvodások szüleinek az egyeztetett éves programról.
Februárban az óvodás gyermekek szüleinek az iskola igazgatója bemutatja az iskola szervezeti felépítését, humánerő forrásait, oktatási- és fejlesztő eszközeit, ismerteti a tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat.

A leendő első osztályos tanító néni és a napközis nevelő részéről:

Szeptemberben szülői értekezleten a pedagógusok tanácsot adnak a nagycsoportos óvodások szüleinek, hogy mit tehetnek az iskolára való előkészítés érdekében, javaslatot tesznek az óvodából az iskolába való átmenetet segítő játékokra, mesékre, beszélgetési témákra, közös sétákra.
Aktív résztvevői az együttműködés keretében megvalósuló közös rendezvényeknek.
Februárban részt vesznek az iskola bemutatkozó rendezvényén.
Májusban részt vesznek az óvodai nevelési évet záró ünnepélyen.
Átadják az iskolai szükséges taneszközök listáját.

Felelősök: Vezető óvónő, tagóvoda-vezető, iskola igazgató, iskolai alsós munkaközösség vezető, leendő első osztályosokat tanító pedagógusok.

6. 4. 3.c. Kiemelt pedagógiai feladatok:

Szülői igény, de a nevelés-oktatás feladata is, megteremteni azokat a feltételeket, amelyek biztosítják a gyermekek egyenletes fejlődését. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nincsenek birtokában azoknak az alapkészségeknek, amelyek a személyiség fejlődéséhez létfontosságúak.

Az alábbi elemi alapkészségek fejlesztése közös célunk az iskolára készülés és az iskolába lépés időszakában:

- szocializáció
- írásmozgás koordináció
- beszédhang-hallás
- relációk
- szókincs
- elemi számolási készség
- tapasztalati következtetés, tapasztalati összefüggés megértés
- finommozgás koordináció
- téri tájékozódás fejlesztése
- nagymozgások koordinációja

A hátrányok gyors és hatékony csökkentése érdekében szoros együttműködés szükséges a szakértői bizottságok, a nevelési tanácsadó szakembereivel, a gyermekekkel foglalkozó gyógypedagógusokkal, logopédussal stb. Nélkülözhetetlen a felmérések és egyéb tapasztalatok megbeszélése, továbbhaladás miként jében a közös állásfoglalás, az eredményesség-eredménytelenség megállapítása.

Iskolába lépéskor teljes körű diagnosztikus fejlődésvizsgálatot végzünk.
Az óvoda által elvégzett iskolaérettségi vizsgálat eredménye alapján differenciáltan kell a gyermekekkel való bánásmódot megválasztani, egyénre szabottan a fejlesztést megtervezni a hátrányok minél teljesebb leküzdéséért. A diagnosztikus fejlődésvizsgálattal az első osztályos tanulók kognitív képességeiről, szociális és emocionális érettségéről szeretnénk képet kapni. A mérés időpontja szeptember - október hónap.

6. 4.4. Együttműködések - partnerségi kapcsolatok kiépítése

6. 4. 4.a. Együttműködés a szülői házzal

Az eredményes nevelő oktató munka fontos feltétele a szülőkkel való kapcsolattartás. Partnerként kezelésük, az iskola életéről, gyermekükről történő széleskörű tájékoztatásuk együttműködési készségük záloga. Fontos, hogy elvárásaikat, javaslataikat, kéréseiket és véleményüket közölni tudják az iskolával. Érezniük kell, hogy érdekeink közösek. A jó együttműködés feltétele, hogy a szülő bizalommal fordulhasson az iskolához.

Pedagógusok mindennapi feladatai e közös munka érdekében:

- Kezeljék partnerként, nevelőtársként a családot, a szülőt, alakítsanak ki vele jó kapcsolatot (fogadóóra, nyíltnap, szülői értekezletek)
- Ismerjék tanulóik családi hátterét, azok szerkezetét, életmódját, értékrendjét - benne a gyermek helyzetét, szerepét
- Osszák meg a szülővel a gyermekéhez kapcsolódó megfigyeléseiket, tapasztalataikat.
- Vita esetén szakmailag indokolják véleményüket, intézkedéseiket
- Tartsanak rendszeres kapcsolatot a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet gyermekek szüleivel, lehetőségeikhez mérten próbálják kedvező irányba terelni az általuk hibásnak vélt nevelési gyakorlatot
- Adjanak szakmailag indokolt tanácsot a gyermekkel kapcsolatos nevelési, magatartási és tanulmányi problémák megelőzésére
- Tájékoztassák a szülőt rendszeresen, ha szükséges azonnal, a gyermek előmeneteléről, magatartásáról, szorgalmáról
- Törekedjenek bevonni a szülőt közvetlen iskolai, nevelési feladatok megoldásába is

Az iskolahasználók legszélesebb autonómiáját biztosítja intézményünkben a Szülői Munkaközösség, amely a szülői véleménynyilvánítás hivatalos fóruma. Az intézmény biztosítja a szülőknek a gyermek neveltségi és tanulmányi előmenetelének figyelemmel kísérését - a törvényben előírtaknak megfelelően. A szeptemberi szülői értekezleteken kerül sor az osztályonkénti két SZM választmányi tag megválasztására vagy megerősítésére, akik tagjaik közül megválasztják a vezetőséget. Az SZM elnökével a rendszeres kapcsolatot az iskolavezetés tartja. Az SZM választmányi ülésein az iskola igazgatója tájékoztatást ad az éves munkatervről, a szülőket, tanulókat érintő kérdésekről.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

<u>Szülői értekezlet</u>:
A szülőkkel való kapcsolattartás legegyszerűbb és bevált színtere a szülői értekezletek.

Feladata:

A szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása:az iskolai célokról, feladatokról, lehetőségekről, az országos és helyi közoktatás- politika alakulásáról, változásairól, a helyi tanterv követelményeiről, az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról, saját gyermekének tanulmányi

előmeneteléről, iskolai magatartásáról, a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről, iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az intézmény vezetői felé.

Felelős: igazgató, osztályfőnökök

Fogadó óra:
Fogadóórákat tartunk az iskolai munkatervben meghatározott időpontokban. Itt történik a tapasztalatok, a gondok megbeszélése, a közös tennivalók egyeztetése. A tanuló egyéni fejlesztésének céljából konkrét tanácsokkal látjuk el a szülőt (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás, magatartási problémák, személyiségzavarok, stb.)

Felelős: osztályfőnökök, szaktanárok

Nyílt nap:
Nyílt napokon lehetőséget biztosítunk a szülők számára, hogy lássák gyermekük osztályközösségben elfoglalt helyét, valamint azt, hogy a gyermek hogyan felel meg a vele szemben támasztott követelményeknek.

Felelős: igazgató, osztályfőnök

Írásbeli tájékoztatás a tanulmányi rendszeren (KRÉTA) keresztül:
Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

Felelős: osztályfőnökök

Kötetlen beszélgetések:
A szülőkkel való együttműködés jól megfigyelhető a tanításon kívüli rendezvényeken. Szívesen és aktívan vesznek részt a karácsonyi ünnepélyen, a farsangon, a gyermeknapon. A kötetlen beszélgetések nagyon alkalmasak arra, hogy a gyermekekről, családról, iskoláról is szót váltsunk.

Elégedettségi felmérések:
Szükség van arra is, hogy a szülők rendszeresen véleményt nyilváníthassanak az iskolai életről, munkáról. Ezért feltétlenül szükség van a szülők körében elégedettségi felmérést elvégezni, elemezni.

Közös szabadidős programok:
Iskolánk közös kirándulásokat szervez a szülőkkel együtt. Intézményünkben aktív szülői szervezet működik. Részt vesznek a gyermekprogramok szervezésében és lebonyolításában (farsang, gyereknap, szelektív hulladékgyűjtés) évek óta sikeres SZM bált tartanak.

6.4.4.b. Együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal:

A Békéscsabai Családsegítő és Gyermekjóléti Központ szociális segítő munkatársa hetente egy napot tölt intézményünkben. Ő tartja a kapcsolatot a tanulók lakhelye szerinti gyermekjóléti szolgálatokkal.
A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók feltérképezése minden tanév elején megtörténik, majd az okok folyamatos feltárása és a teendők megszervezése közös

feladat. A gyermekvédelem helyzetéről, a jelzőrendszer működéséről és az aktuális programokról az igazgató éves beszámolót készít. Az ifjúságvédelmi munka további résztvevői: szülők, osztályfőnökök, iskolai védőnő, iskolaorvos, akik szükség szerint tartják a kapcsolatot a szociális segítővel.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki:
1. prevenció
2. a gyermek fejlődését veszélyeztető okok feltárása
3. a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megszüntetése

Az osztályfőnök kiemelt teendője, de valamennyi nevelő feladata:
Időben feltárja a szociális problémákkal rendelkező tanulók helyzetét.
Ha veszélyeztetettséget tapasztal, jelentse az iskolavezetésnek, a családsegítő munkatársának (szociális támogatások, hivatalos védelem).

Az osztályfőnök feladatai:

- A tanulók körülményeinek megismerése, veszélyeztetettség esetén az illetékes személyek értesítése.
- Folyamatosan ellenőrzi a tanuló tanulmányi munkáját, konzultál a szaktanárokkal.
- Folyamatosan ellenőrzi a tanuló magatartását, hiányzásainak indokoltságát.
- Folyamatosan kapcsolatot tart a szülőkkel, a szociális segítővel, az iskola vezetőségével.

Az iskolavezetés feladatai:
Összehangolja az osztályfőnökök, tanárok ifjúságvédelmi munkáját.
Figyelemmel kíséri a veszélyeztetett tanulók ügyét, kapcsolatot tart a gyámügyi előadóval, a családsegítő munkatársaival nyilvántartást vezet a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókról.
Minden pedagógus fokozottan figyelemmel kíséri az integrációs programban érintett tanulók iskolai előmenetelét, magatartását. Egyéni beszélgetésekkel, a lehetőségekhez mért maximális segítségnyújtással törekszik problémáik megoldására. Tájékozódik hiányzásaik okairól. Indokolatlan hiányzás esetén az osztályfőnök felszólítást küld a szülőnek, további igazolatlan hiányzás esetén a tanuló lakcíme szerinti családsegítő szolgálatnak és az érintett önkormányzatnak. A szociálisan rászoruló tanulóink étkezéshez, tanszerbeszerzéshez támogatást kaphatnak. A szociális segítő munkatárs tájékoztatja a tanulókat és a szülőket a lehetőségekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.

Felelős: igazgató, igazgatóhelyettes, osztályfőnökök

6.4.4.c. Együttműködés a szakmai és szakszolgálatokkal

Kapcsolatot tartunk a Békés Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal. A problémásnak ítélt tanulókat rendszeresen vizsgálatra küldjük a szakszolgálat nevelési tanácsadójához, a nyolcadikos tanulóink pedig igény szerinti továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadásban részesülhetnek.
A tanulási képességeket vizsgáló szakértői bizottság, kérésünkre elvégzi a beküldött tanulók vizsgálatát, javaslatot tesznek a tanulóval foglalkozó pedagógusoknak a bánásmód mikéntjére, javasolják az értékelés és minősítés alóli felmentéseket, a

speciális oktatási formákat, az egyéni foglalkozási időkeretet. Nyilatkoznak a tanuló után igényelhető normatíva formájáról, kontrollvizsgálatra rendelik be a tanulókat. Iskolánk óraadóként alkalmaz gyógypedagógust, a speciális ellátást igénylő tanulók fejlesztését az Esély Pedagógiai Központ EGYMI látja el utazó gyógypedagógusi ellátás formájában.
Az egészségügyi intézmények dolgozói közül az iskolaorvos és védőnő rendszeresen végzik a tanulók vizsgálatát, szűrését. Az iskolafogászati ellátást fogszakorvos végzi. Előre egyeztetett időpontban évi egy alkalommal szűri a tanulókat. A védőnőnk higiénés tájékoztatókat és egészségügyi felvilágosító előadást tart osztályfőnöki órák keretében.

Feladat: A fenti intézményekkel való rendszeres kapcsolat fenntartása, a tanulók érdekében végzett konzultációk, felmérések, képességvizsgálatok.

Felelős: igazgató

6.4.4.d. Együttműködés a középfokú oktatási intézményekkel

A pályaválasztási szülői értekezleteken, osztályfőnöki órákon a békés vármegyei középiskolák képviselői részletes tájékoztatást nyújtanak az intézményükben folyó munkáról, a felvételi követelményekről, továbbtanulási lehetőségekről, illetve az elhelyezkedési esélyekről. Ezeken a rendezvényeken gyakran iskolánk volt tanítványai is részt vesznek. Személyes élményeik alapján osztják meg középiskolai tapasztalataikat. A pályaválasztási szülői értekezleten a Békés Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara munkatársa a technikumok és szakiskolák szakmai képzéseiről és az aktuális ösztöndíj lehetőségekről nyújt részletes tájékoztatást. Tanulóink rendszeresen részt vesznek a környező városok középiskoláinak nyílt napjain. Hátrányos helyzetű tehetséges tanulóinkat ösztönözzük az Arany János Tehetséggondozó Programban való részvételre. Segítséget nyújtunk számukra a pályázatuk elkészítéséhez. Hetedik és nyolcadikos tanulóink minden évben megtekintik a Békés Vármegyei Pályaválasztási Vásárt. A rendezvényen bemutatkoznak a vármegye közép- és felsőfokú oktatási intézményei, jelentősebb munkáltatói, valamint a különböző, pályaválasztást segítő szervezetek is.

Felelős: A 7. és 8.osztályok osztályfőnöke

Az általános iskola befejezése után is nyomon követjük tanulóink tanulmányi eredményét. A középfokú iskolák visszajelzést küldenek volt tanulóink osztályzatairól. Közös fórumon is érdeklődünk kollégáktól és szülőktől volt gyermekeink előmeneteléről

Felelős: igazgató

6.4.4.e. Együttműködés a kerületben található civil szervezetekkel

A kerületben található civil szervezetekkel közös programokat szervezünk, egymás programjain részt veszünk. A civil szervezetek által nyújtott programokon, általuk szervezett szakkörökön ingyenes részvételt biztosítanak az iskola tanulói számára.

Felelős: igazgató, DÖK segítő tanár, iskolai alapítvány vezetői

6.4.4.f. Együttműködés a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató Nevelőszülői Hálózatával

Az iskolánkba járó halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül többen a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató Nevelőszülői Hálózatához tartozó nevelőszülőkhöz vannak elhelyezve. Jelenleg hét nevelésbe vett gyermekkel van iskolánk jogviszonyban, akik három nevelőszülő gondozása alá tartoznak. Az érintett nevelőszülőkkel több évre visszanyúló a kapcsolatunk. A nehéz sorsú gyermekek iskolai integrációjában, szocializációjuk fejlesztésében, tanulmányi előmenetelük elősegítésében szorosan együttműködünk. Közös munkák eredményességét bizonyítja, hogy a sok év távlatában minden érintett tanulót sikerült eljuttatni a nyolcadik osztály elvégzéséig és a sikeres középiskolai pályaválasztásig. A képesség-kibontakoztató és integrációs program megvalósításában is fontos a további szoros együttműködés. Ez kiemelkedően jelentős az egyes tanulóknál a problématerületek pontos beazonosításánál, az adott tanuló egyéni fejlesztési tervének összeállításánál, majd az éves fejlesztés eredményességének háromhavonta történő ellenőrzésénél.
Az együttműködés keretében iskolánk részletes tájékoztatást nyújt a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató Nevelőszülői tanácsadóinak az érintett tanulók iskolai előmeneteléről, újonnan érkező tanulók esetén a közösségbe történő integráció eredményességéről. Támogatjuk és elősegítjük, hogy a nevelésbe vett tanulóink az iskolai szorgalmi időszakban részt tudjanak venni a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató rendezvényein, kirándulásain.

Felelős: igazgató, osztályfőnökök, szaktanárok

6.4.5. Az önálló tanulást fejlesztő programok

A tanulási és magatartási zavarokat csökkentő, kialakulásukat megelőző programok:

Tanórai foglalkozások
Mivel a tanulók olyan szociokulturális környezetből jönnek, ahol nem érték a tudás, ezért legfőbb feladatunk a tanulás iránti motiváció erősítése. A programba bekerülő gyerekek nyelvi fejlettsége az átalagosnál alacsonyabb szintű. Ezért hosszabb nyelvi fejlesztésre, valamint a beszédmozgások megfigyelésére és tudatosítására van szükségük. Gondolkodásuk konkrét, ismeretszerzésre csak közvetlen tapasztalat útján képesek. Ezért nagyon fontos az 1. osztályban az állandó, minden tárgykörre kiterjedő képi szemléltetés. Ezt segítik elő a rendelkezésre álló digitális eszközeink, az interaktív táblák és a folyamatosan elérhető internetkapcsolat. A többi osztályban alkalmazzuk a kooperatív tanulási módszereket, differenciált tanulásszervezést, és a projektmódszert is. Rajzórákon a változatos kézműves technikák alkalmazásával lehetőséget biztosítunk a kreativitásra. A drámapedagógiai foglalkozásokon és az iskolai műsoros rendezvényeken pedig az önkifejezésre, az alkotókedv felébresztésére. A sikeres alkotások, produkciók elismerésével, a dicsérettel erősítjük a tanulás iránti pozitív érzelmi viszonyulás kialakulását.

Feladat: Egyéni segítségnyújtás, odafigyelés, fejlődés figyelemmel kísérése.

Felelős: minden tanító és szaktanár

Otthoni kutatómunka

Az iskolai könyvtárban található számos szakirodalmi és szépirodalmi könyvállomány, valamint a számítógép szabadidőben való használatának lehetősége hozzásegíti a tanulókat, hogy önállóan szerezzenek ismereteket, végezzenek kutató és gyűjtőmunkát, készüljenek kiselőadásokra.

Feladat: Érdeklődési kör szélesítése a motiváció hatásos alkalmazásával. Egyénre szabott segítségnyújtás.

Felelős: minden tanító és szaktanár

Napközis foglalkozások

A tanórán kívüli személyiségfejlesztés egyik színtere a napközi. A napközi otthonban a tanulás, az ismeretek megszilárdítása áll a központban. A hátrányos helyzetű tanulók közül mindenki részt vesz a napközis tanulmányi munkában. Mivel a szülők nagy része gyermekeik otthoni felkészülésében nem tud megfelelő szintű segítséget nyújtani, ezért fő feladatunk a délelőtti tananyag megerősítése, felkészítés a másnapi tanórákra. Célunk a helyes tanulási szokások kialakíttatása, az önálló tanulási képesség fejlesztése, a szóbeli tanulási technikák elsajátíttatása.

Felelős: napközis nevelők

Intézményi szinten szervezett programok

Iskolánk az éves munkatervben a diákönkormányzattal egyeztetve rögzíti, hogy a hagyományápolás jegyében milyen programokat szervez.

- Az október 6-i történelmi eseményekhez kapcsolódó történelmi hét, ennek keretében történelmi akadályverseny
- Halloweenhez kapcsolódó délutáni játékos forgatag
- Márton naphoz kapcsolódó rendezvény, tökfaragó verseny
- Egészséges életmód hete
- Télapó játszóház, délutáni játékos forgatag
- Karácsonyi délután – családi rendezvény – az iskola összes tanulója és a szülők részvételével
- Sportverseny kicsiknek
- Iskolai farsang, játékos forgatag
- Rajzpályázat és kiállítás a víz világnapja alkalmából
- Húsvéti kézműves játszóház
- Sportdélután a tanárok, tanulók és szülők közös részvételével
- Egész napos tanulmányi kirándulás az egész iskola részvételével hazánk történelmi és természeti nevezetességeihez
- Iskola gyermeknap
- Év végi tanulmányi kirándulások osztályonként

Feladat: Igényfelmérés. A programokban való teljes részvétel biztosítása.

Felelős: iskolavezetés, diákönkormányzatot segítő, minden tanító és szaktanár

Tehetséggondozó foglalkozások

Tantárgyi tehetséggondozó foglalkozásokat biztosítunk minden évfolyamon magyar nyelv és irodalomból valamint matematikából, ötödik évfolyamtól német nyelvből is.

A tehetséggondozást szolgálják a különböző tanórán kívül szervezett szakkörök és foglalkozások. Részt vehetnek a tanulók néptánc és rajz foglalkozásokon. A mozgásos tevékenységet igénylők labdarúgás, asztalitenisz és atlétika edzéseken. A német nyelv tanórai tanulása mellett az iskolai alapítvány segítségével az azt igénylő tanulók angol nyelvet is tanulhatnak szakköri keretekben. Iskolánk az ötödik – nyolcadik évfolyamos tanulóknak lehetőséget biztosít a biztonságos közlekedés szabályainak megismerésére, ez közlekedésbiztonsági szakkör kereteiben történik. Hetedik és nyolcadik évfolyamon szervezett informatika szakkörön a tantervi követelményeken túli digitális ismereteket sajátíthatják el tanulóink. Ezzel is segítjük a téma iránt érdeklődő gyerekek pályaorientációját.
A különböző versenyekre való felkészülés, felkészítés teljes mértékben ingyenes tanulóink részére. A többletfoglalkozások mellett a jól felszerelt könyvtár ingyenes internet használata segíti a felkészülést.

Feladat: A versenyeken való részvétel minél szélesebb körű biztosítása.

Felelős: pedagógusok

Felzárkóztatás
A felzárkóztatás legfőbb feladatai: segítségnyújtás a tanulói részképesség zavarok feltárásában, az egyéni képességeket figyelembe vevő felzárkóztató program kidolgozása és végrehajtása, a tanuláshoz szükséges motivációk megteremtése, a szociokulturális hátrányok kompenzálása, a kommunikációs és kapcsolatteremtő készség fejlesztése, a helyes tanulási módszerek kialakítása, a helyes magatartási- és viselkedési szokások kialakítása.
Tantárgyi felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk minden évfolyamon magyar nyelv és irodalomból valamint matematikából, ötödik évfolyamtól német nyelvből is.

Egyéb, a felzárkóztatást segítő tevékenységformák iskolánkban:
A tanítási órák keretein belül tanórai differenciálás megvalósítása egyénre szabott feladatokkal, különböző tanulási technikák tanulói elsajátíttatása, lehetőségek függvényében egyes tananyagrészek projekt módszerrel való feldolgozása.
A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatása érdekében szorosan együttműködünk a Békés Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal és az Esély Pedagógiai Központ EGYMI-vel.
A magatartási és beilleszkedési zavarok megelőzése, illetve kezelése érdekében összehangoljuk a szülői ház és iskolánk nevelési elveit. Az iskolában felmerülő tanulókkal kapcsolatos problémákat a szülőkkel és a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal közösen kívánjuk megoldani.

6.4.6. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

Kommunikációs képességeket fejlesztő programok kialakításánál első lépés a kommunikációs képességek feltérképezése, a hiányosságokra terápia kidolgozása, mely beépül a mindennapi munkánkba.

6.4.7. Szociális kompetenciák fejlesztése

Színterei a közösségfejlesztő, közösségépítő programjaink. Iskola, osztályközösségi kirándulások, színházlátogatások, nemzeti ünnepeink közös megünneplése, stb.
Tanórákon belül alkalmazzuk a közösségépítő játékokat, drámapedagógiát.
Tanórákon kívül a közvetlen környezet szépítése, a közösen vállalt munkák (pl.: szelektív hulladékgyűjtés) a közös ünnepi előkészületek is nevelő hatásúak. A gyermekek szocializációjának fejlődését segítik azok a sportköri és szakköri foglalkozások, ahová azonos érdeklődésű körű, de különböző képességekkel rendelkező gyermekek járnak.

6.4.8. A program kommunikációs terve a szülőkkel való együttműködésre, a tanéven belőli időrendi megvalósítás

Feladat/ tevékenység	Módszerek/ Eszközök	Megvalósulás ideje	Felelősök	Sikerkritérium
A programba bevont halmozottan hátrányos helyzetű, hátrányos helyzetű, valamint tanulási nehézséggel küzdő szociálisan rászoruló tanulók beazonosítása.	Adatgyűjtés. Egyeztetés a szülők-kel törvényes képviselőkkel. Gyermekvédelmi szakszolgálat igazolásainak beszerzése. A gyermekek lakhelye szerinti önkormányzat jegyzőjének határozatainak beszerzése. Dokumentumok iktatása.	augusztus 21 – szeptember 05.	igazgató, igazgatóhelyettes	Minden érintett tanuló beazonosítása és bevonása a programba.
A szülők, törvényes képviselők tájékoztatása.	Tájékoztatás. A szülők, törvényes képviselők tájékoztatása. a programról és arról, hogy a gyermek részt vesz a programban. A programban igazgatói döntés alapján részesülő tanulók esetén a szülők hozzájáruló nyilatkozatának beszerzése. (1. számú dokumentum melléklet)	szeptember 05 – szeptember 15.	osztályfőnökök, osztálytanítók, intézményvezetés	A szülők megismerik a programot, együttműködnek annak sikeres megvalósításában.

A programba bekerült gyermekek hátrányainak feltárása	Felmérőlap kitöltése a tanulók hátrányainak feltárásához. (2. számú dokumentum melléklet)	szeptember 05 – szeptember 15.	osztályfőnökök	Minden érintett tanulóról elkészül a felmérőlap.
Egyéni fejlesztési tervek elkészítése.	Egyéni fejlesztési lapok. Az Egyéni fejlesztési lap (terv) a felmérőlap szerkezetének megfelelően tartalmazza a tanuló hátrányainak enyhítését megsegítő fejlesztési feladatokat a négy területen. A fejlesztési területek meghatározása a hátránypontoknak (felmérési eredményeknek) megfelelően választható ki az intézményi mondat-bankból. (3. számú dokumentum melléklet)	szeptember 05 – szeptember 15.	osztályfőnökök	Minden érintett tanulóról elkészül az egyéni fejlesztési terv.
A tanulók személyiségének, a közösségeknek a fejlesztése. Szociális hátrányok enyhítése. Tanulási nehézségek, kudarcok csökkentése.	A pedagógiai programnak és az éves munkatervnek megfelelően a teljes intézményi tevékenység-kör.	folyamatos	nevelőtestület	A programba bevont tanulók illeszkedjenek be az iskolai közösségekbe. A mindennapi tevékenységek során alakuljanak ki a pozitív személyiségjegyek.

				Szociális hátrányaik, tanulási nehézségeik ellenére eredményesen teljesítsék tanulmányi kötelezettségeiket. Ne morzsolódjanak le.
Egyéni fejlődési napló vezetése.	Elektronikus alapú fejlődési napló, amely a háromhavonta esedékes értékelések alkalmával kerül kitöltésre, kinyomtatásra és az értékelés résztvevői által hitelesítésre. (4. számú dokumentum melléklet)	november 30. március 01. május 31.	osztályfőnökök, érintett tanítók, szaktanárok, intézményvezetés.	Teljeskörűen elkészülnek az egyéni fejlődési naplók.
A program eredményességének tanulónként háromhavonta történő értékelése. A háromhavonta esedékes értékelés résztvevői: -tanuló -szülő -osztályfőnök -szaktanár	Az érintett tanuló, szülő és pedagógusok közös értékelése a program eredményességével kapcsolatban, fogadóóra keretében.	november 30. március 01. május 31.	osztályfőnökök, érintett tanítók, szaktanárok	Három értékelő megbeszélés megvalósulása.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés elemzése, értékelése. A programban résztvevő pedagógusok tevékenységének ellenőrzése, dokumentumok felülvizsgálata. Teljesítéséről beszámoló a félévi és év végi értekezleteken. A programban részt vevő tanulók pályakövetése.	elemzés, értékelés	június hónap	igazgató	A programban megfogalmazott általunk szervezett és rajtunk múló események, feladatok 90 %-ban megvalósulnak.

6.4.9. A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés dokumentum mellékletei

1. számú dokumentum melléklet:

Szülői nyilatkozat azon tanulók esetén akik igazgatói döntés alapján részesülnek a programban.

Tanuló adatai:

Neve: .....

Állandó lakcíme: .....

Születési helye, ideje: .....

Anyja neve: .....

Osztálya: .....

Oktatási azonosító száma: .....

Szülők, gondviselők:

a.) Neve: .....

Születési helye, ideje: .....

Állandó lakcíme: .....

b.) Neve: .....

Születési helye, ideje: .....

Állandó lakcíme: .....

A vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően az alábbiak szerint nyilatkozom:

Alulírott .....kérem, s egyben hozzájárulok ahhoz, hogy gyermekem az intézmény által szervezett ***képesség-kibontakoztató felkészítésben/integrációs felkészítésben*** részt vegyen.

Gyermekem az intézmény vezetőjének döntése alapján részesül a felkészítésben.

A képesség-kibontakoztató felkészítéssel/integrációs programmal kapcsolatban hozzájárulok adataim nyilvántartásához és kezeléséhez az adatvédelmi törvénynek megfelelően.

Kelt: ..... év.....hó ..... nap.

.....

szülő, gondviselő aláírása

2. számú dokumentum melléklet:
Felmérőlap a tanulók hátrányainak feltárásához.

A tanuló neve: …… Osztálya: ……

I. A tanuló személyiségállapota:

1. Milyen a gyermek önismerete, önértékelése?

reális(0) nem reális(1) nem tudja(1) önértékelési deficit(2)

2. Melyek a gyermek pozitív személyiségjegyei és erősségei a tanulásában?

Pozitív személyiségjegyei:

_____

Erősségei a tanulásban:

_____

3. Melyek a gyermek negatív személyiségjegyei és gyengeségei a tanulásban?

Negatív személyiségjegyei:

_____

Gyengeségei a tanulásban:

_____

4. Melyek a gyermek érdeklődési irányai?

van érdeklődési iránya(0) *még nincs érdeklődési iránya(1)*

Ha van, érdeklődési irányai:

_____

5. Milyen a gyermek önbizalma?

Megfelelő (0) *túlzottan nagy(1) kevés az önbizalma(1) nincs önbizalma(2*

6. Van-e elég akaratereje a küzdéshez, önirányításához?

van(0) *nem igazán(1)* *nincs(2)*

7. Van-e önbecsülése maga előtt és a társak előtt?

van(0) *nem igazán(1)* *nincs(2)*

8. Döntéshozatalában megbízható-e?

igen, tud jól dönteni(0) nem tud jól dönteni(1) nem tud dönteni (2)

9. Milyen a kapcsolata a pedagógussal?

nagyon jó(0) *megfelelő(0)* *közömbös(1)* *nincs összhang(2)*

10. Szorongásos-e? *nem(0)* *ritkán (1)* *igen (2)*

Igen, mert: _____

11. Felelős magatartást tulajdonít-e önmagával és a környezetével szemben?

igen(0) *csak néha(1)* *nem(2)*

12. Megnyilatkozásaiban mennyire őszinte?

mindig őszinte(0) *nem mindig őszinte(1)* *nem őszinte(2)*

13. Van-e a gyermeknek példaképe a társak között, a családjában, a felnőttek között?

igen, van(0) *nincs(1)*

Ha igen, akkor kit, kiket választott és miért?

Igen, mert: _____

14. Történt-e változás a gyermek személyiségében a korábbiakhoz képest?

Igen, jó irányban, mert: _____

*Igen, nem jó irányban, mert:*_____

Nem történt változás.

II. A tanuló közösségi kapcsolatai

1. Elfogadja és betartja-e a gyermek a közösségi normákat?

igen(0) *nem mindig(1)* *nem(2)*

2. Vannak-e barátai?

igen, több is(0) kevés, de tartós(0) barátai sűrűn váltakoznak(1) nincs(2)

3. Biztonságban, jól érzi-e magát a közösségben? Beilleszkedett-e? Feloldódik-e?

igen, jól érzi magát(0) nem mindig érzi jól magát(1) nem érzi jól magát(2)

4. Elfogadja-e a segítséget?

igen(0) *nem mindig(1)* *nem(2)*

5. Segítőkész-e társaival, a pedagógussal?

igen(0) *nem mindig(1)* *nem(2*

6. Konfliktusait tudja-e megfelelően kezelni?

igen(0) *ritkán(1)* *nem mindig(1)* *nem(2)*

7. Együttműködő-e a társaival? Szívesen dolgozik-e a közösségért?

igen(0) *ritkán(1)* *nem mindig(1)* *nem(2)*

8. A társaknak van-e előítélete vele szemben?

nincs(0) *előfordul(1)* *igen(2)*

9. Produkál- e magatartási zavarokra utaló jeleket?

nem(0) *előfordul(1)* *igen(2)*

Ha igen vagy előfordul, melyek ezek?

_____

10. Részt vesz-e közösségi, iskolai rendezvényeken?

igen(0) *nem mindig(1)* *nem(2)*

III. A tanuló szociális hátrányainak feltárása

1. Milyen a gyermek verbális készsége, kommunikációs készsége?
(Szókincse, kifejezőkészsége szóban és írásban)
nagyon jó(0) *korának megfelelõ(0)* *elmarad a korától(1)*

2. A gyermek ki tudja-e fejezni érzelmeit, indulatait mimikájával, mozgásával? Érzelmi intelligenciája mennyire fejlett?
korához képest fejlett(0) *korának megfelelõ(0)* *elmarad a korához képest(1)*
Kinek mondja el érzelmeit?
Az iskolában: _____
Otthon: _____

3. Ismeri-e, tiszteli-e a szokásokat, hagyományokat a környezetében, a családjában?
igen(0) *nem érdekli(1)* *még nem tudja(1)* *nem(2)*

4. A gyermek a jutalmazásra és a büntetésre hogyan reagál?
megfelelõen(0) *közömbös, érzéketlen(1)* *kirívóan(2)*

5. A gyermek tehetséges-e valamiben?
igen(0) *nem derült még ki(1)*
Ha igen, miben? _____

6. Rendezett-e a gyermek családi kapcsolata?
igen(0) *változó(1)* *nem(2)*
Ha nem vagy változó: _____

7. Milyen a gyermek viszonyulása lakóhelyéhez?
ismeri és becsüli az értékeket(0)
nem érdekli(1)
nem is becsüli, nem is érdekli(2)

8. Betartja-e a gyermek az illemszabályokat? (Osztályközösségben, iskolában, utcán, ebédlőben, ünnepségeken…)
igen(0) *nem jellemzõ(2)* *nem mindig(1)*

9. Napirend szerint tanul-e, tölti a szabad idejét?
igen(0) *nem mindig(1)* *nem(2)*

10. A gyermek mennyire igényes a higiéniai szabályok betartására?
igényes(0) *változó és szólítgatni kell(1)* *nem igényes(2)*

11. A gyermek egészségesen él-e? (Étkezés, mozgás, túlöltöztetés)
igen(0) *nem mindig(1)* *nem(2)*

12. Mennyire jellemzi a gyermeket a cselekvőkészség? Ha bajban van, szól-e, kér-e segítséget, segít-e magán?
igen, szól(0) *várja, hogy más szóljon(1)* *nem szól senkinek(2)*

IV. A tanuló esetleges tanulási kudarcainak feltárása

1. Van-e kellő motiváció a gyermekben a tanulás iránt?

igen, van(0) *változó(1)* *nincs(2)*

2. A tanulás során kialakított rendszabályokat betartja-e?

igen(0) *nem mindig(1)* *nem(2)*

3. Tudja-e alkalmazni a megismert tanulási módokat, technikákat?

igen(0) *nem mindig (1)* *nem(2)*

4. Képességeinek megfelelően tanul-e?

igen(0) *változó(1)* *nem(2)*

5. Képes-e az önálló tanulásra?

igen(0) *változó(1)* *nem(2)*

6. Tanulópárjával mennyire tud együttműködően tanulni?

tud(0) *változó(1)* *nem tud(2)*

7. Hordoz-e a gyermek szociokulturális hátrányokat a családi környezete miatt?

nem(0) *részben (1)* *igen(2)*

8. Van-e probléma a gyermek hallásával, hallásérzékelésével?

nincs(0) *igen, van(1)*

9. Van-e probléma a gyermek látásával?

nincs(0) *igen, van(1)*

A színeket felismeri-e?

igen(0) *szokta téveszteni(1)* *nem ismeri fel(2)*

Hord-e szemüveget a gyermek?

igen *nem*

Ha igen: Megfelelően használja-e?

igen *nem*

10. Átél-e a gyermek tanulási kudarcokat?

nem (0) *előfordul(1)* *igen, gyakran(2)*

11. A gyermeknél milyen területeket kellene fejleszteni, erősíteni, amelyek a tanulási kudarcait enyhítenék?

írásmozgás koordinációját,

beszédészlelését, beszédértését, szövegértését,

kreatív gondolkodását,

ritmusérzékét(szótagolás, mondókák, ritmusprodukciók)

téri tájékozódását,

emlékezetét(vizuális, motorikus, verbális),

testkép tudatát, testkép ismeretét,

figyelmét, a megfigyelő és összpontosító képességét

12. A gyermek mozgásában melyik területet kellene fejleszteni, ügyesíteni?

mozgáskoordináció,

nagymozgásokfejlesztése,

finommotorikai mozgásainak fejlesztése

V. További információk:

1. A tanuló milyen tanórán kívüli iskolai felzárkóztató foglalkozáson vesz részt?

_____

2. A tanuló milyen tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozásokon vesz részt?

_____

3. A tanuló milyen iskolán kívüli tehetséggondozó foglalkozáson vesz részt?

_____

4. A tanuló milyen iskolán kívüli speciális tevékenységben vesz részt?

_____

VI. Egyéb észrevételek:

_____

…… év …….. hó..... nap

..... osztályfőnök

A felmérőlap alapján történik a problématerületek beazonosítása, az adott tanuló egyéni fejlesztési tervének összeállítása, majd az éves fejlesztése.
A felmérőlapot az osztályfőnök tölti ki, és összesíti a négy kiemelt területen a hátránypontokat, majd értékeli az eredményt. Mindegyik területen 0-20 közötti a hátránypontok száma. Ezek egymáshoz viszonyítva is mutathatnak eltéréseket, illetve a kiinduló és kimeneti állapot közötti változások jelzik a fejlődést. A mérőlap tehát egyfajta mérőeszközként is szolgálhat. Év elején a bemeneti mérésként megállapított hátránypontok az éves integrációs pedagógiai gyakorlat eredményeként az év végi kimeneti méréskor csökkenést kell, hogy eredményezzenek a programba bevont tanulóknál.

3. számú dokumentum melléklet:
Intézményi mondatbank az egyéni fejlesztési tervek elkészítéséhez.
Az Egyéni fejlesztési lap (terv) a felmérőlap szerkezetének megfelelően tartalmazza a tanuló hátrányainak enyhítését megsegítő fejlesztési feladatokat a négy területen. A fejlesztési területek meghatározása, kiválasztása a hátránypontoknak (felmérési eredményeknek) megfelelően történik.

TANULÓK HÁTRÁNYAINAK ENYHÍTÉSÉT MEGSEGÍTŐ FEJLESZTÉSI FELADATOK TERVEZÉSE ADOTT TANULÓRA

Név:…… ***osztály:*** …….. *tanuló fejlesztési terve*

a ……..-es tanévre

I. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS

Fejlesztési feladatok a tanuló személyiségfejlesztésére:

1. A reális önismeret, önkép kialakítása. A megfelelő önértékelés kialakítása (önkifejezés, önjellemzés, önábrázolás, önmegfigyelés fejlesztése). A testi-lelki egészség gondozása, a gyermek belső, személyes harmóniájának megerősítése. Az átélés élményének gyakorlása.
2. A gyermek erősségeinek feltárása és ismerete a személyiségében és a tanulásában. Pozitív személyiségjegyek erősítése (megbízhatóság, becsületesség, őszinteség, alkalmazkodás, engedelmesség, engedékenység, előzékenység, kedvesség, bizalom, lelkiismeret, lelkifurdalás, a rossz cselekedet jóvá tétele, hazugság elítélése, kitartás, pozitív akarati vonások, időáldozat, teljesítményfigyelés, bátorság, …).
3. A gyermek gyengeségeinek feltárása és ismerete a személyiségében és tanulásában. Az emberi negatív személyiségjegyek feltárása és azok megítélése.
4. A gyermek érdeklődési irányainak feltárása, megsegítése.
5. A gyermek egészséges önbizalmának erősítése. Az egészséges önbizalom kialakítása.(Mivel adok okot társaimnak arra, hogy büszkék lehessenek rám?)
6. A gyermek küzdőképességének növelése, akarati vonások erősítés. Akarati vonások erősítése az önirányítása, önalakítása területén.
7. Az egészséges önbecsülés segítése.
8. A gyors helyzetfelismerés és a jó döntéshozatal megsegítése.
9. A jó összhang megteremtésének segítése gyermek és pedagógus között.
10. A szorongások feloldásának segítése.
11. Önmagáért és környezetéért is felelős magatartás kialakítása.
12. Az őszinte kommunikáció kialakítása.
13. A korcsoportbeli, a családi, a felnőtt példakép fontossága a gyermek személyiségének fejlődésében.
14. A gyermek személyes igényeinek, törekvéseinek feltárása; egyéni céljainak, feladatainak tudatosítása.

II. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS

Fejlesztési feladatok a tanuló közösségi beilleszkedésének segítésére:

1. Csoportszabályok kialakítása, kiegészítése, rögzítése, betartásának fontossága. A közösségi normák elfogadtatása és betartatása a gyermekkel.
2. Kapcsolatfejlesztés segítése. A bizalom erősítése a társ felé. A gyermek barátkozásainak megsegítése.
3. A csoport nyújtotta biztonság kialakítása. A szeretet, összetartozás, biztonság átélése. A társas kapcsolatok javítása, az egymást segítő közösségi közeg megteremtése. A feloldódás megsegítése. Rokonszenv, ellenszenv, bajtársiasság kifejezése, kezelése. Gyors szociometria játék a pedagógus tájékozódására (szóban vagy írásban: Veled szívesen…).
4. Egymás iránti figyelem, tapintat fejlesztése, a rosszallás vagy elismerés megfelelő kifejezése. A tapintatos közlés, kérés elsajátítása. A helyes kommunikáció tanítása a problémás esetekben. A feszült állapot megkönnyítése tematikus szavakkal, kifejezésekkel. Tapintat a társakkal tanulás közben.
5. Az egyéni teljesítményének elismerésének fontossága a tanulócsoportban.
6. Konfliktustűrő, -kezelő, -megoldó képesség fejlesztése. Csúfolódások, bántások kezelése, az agresszivitás kezelése. A düh levezetésének módjai. Egyéni bánásmód az agresszivitás visszaszorítására. Mások haragjának megértése. A bocsánatkérés módjai.
7. A kommunikációs és kooperációs készség fejlesztése a közösségben. Vitázó és érvelő képesség erősítése közös munkavégzés közben. Együttműködési készség és döntéshozatal fejlesztése a közösen végzett munkálatok során.
8. A társakkal, másokkal szembeni előítélet-mentes magatartás megsegítése. A gyermek személyes és társadalmi identitásának megerősítése. A szegényekkel való szolidaritás érzésének megtapasztalása.
9. A gyermek magatartási zavarainak enyhítése. Magaviseletének megfelelő kezelése.
10. A gyermek iskolai rendezvényeken való részvételének megsegítése. Közösségi élmény átélése. A megbeszélés igényének kialakítása.

III. SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSE

Fejlesztési feladatok a tanuló szociális hátrányainak enyhítésére:

1. A gyermek verbális és kommunikációs készségének fejlesztése (szereplés vállalása, beszédfejlesztés, előadásmód fejlesztése, vélemény-nyilvánítás gyakorlása). Mesemondással, mesehallgatás utáni véleménynyilvánítással, mondókákkal, kiszámolókkal, versekkel, szólásokkal, közmondásokkal. A verbális kreativitás fejlesztése (pl.: a mese kitalálásában, folytatásában, versírásban). Szövegértési-szövegalkotási készség fejlesztése. Szókincs fejlesztése: szavak gyűjtése, megmagyarázása, körbeírása, tulajdonságok gyűjtése, rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavak gyűjtése. Gyűjtőfogalmakhoz tartozó szavak gyűjtése. Relációszókincs fejlesztése.
2. Életkorának megfelelően érzelmek tudatos felvállalásának megsegítése. Az érzelmi intelligencia fejlesztése nonverbális eszközökkel. A száj és a szem mozgásának, a mimikai kifejezések jelentősége az előadásban. Imitációs készség fejlesztése. Indulatok, érzelmek kifejezésének gyakorlása mozgással, mimikával. A jelentésolvasás gyakorlása. A mozgások, nézések fontossága, közlő értékük.

3. Szokás és hagyománytisztelet fejlesztése családjában, környezetében, a magyar népszokások megismerésével és a multikulturális tartalmak megjelenítésével is.
4. A megfelelő reagálás kialakítása jutalmazások és büntetések esetén.
5. A tehetséggondozás, a művészetek fontossága, művészeti nevelés. (Buzdítás a szakkörökre, a versenyekre, a megmérettetésekre.)
6. Az érzelmi intelligencia fejlesztése: A családi szokások, családi kötődések által. A család, a kölcsönös megbecsülés fontossága. Az összetartozás, a segítés fontossága. Példaképek fontossága a családban. Az érzelmekből fakadó gondolatok kifejezése.
7. Az érzelmi intelligencia fejlesztése: kötődés szülővároshoz. A város ismerete életkori szinten, szeretete, értékeinek megőrzése.
8. Az érzelmi intelligencia fejlesztése: Az illemszabályok ismerete. A szabályok tudatos betartásának igénye. Egymásra figyelés és tapintat az illemben. Az ünnepi öltözet, a szép beszéd, éneklés, a helyes testtartás fontossága ünnepségeken. A helyes viselkedés-kultúra elsajátítása.
9. Az érzelmi intelligencia fejlesztése: A napirend fontossága. Tudatos tervezés fontossága a napirendben. A szabadidő hasznos eltöltése. Igényesség fejlesztése a televízió műsorválasztásban. Az értelmes időtöltés fontossága.
10. Az érzelmi intelligencia fejlesztése: A higiéniai szabályok ismerete és betartásának igényessége. Az ápoltság és az ápolatlanság következményei. Igényesség az ápoltság és a tisztaság megőrzésében. A tiszta környezet fontossága.
11. Az érzelmi intelligencia fejlesztése: A tudatos egészséges és biztonságos élet. A fizikai állóképesség megőrzése, erősítése. Tartózkodás az egészségkárosító rossz szokásoktól.
12. Az érzelmi intelligencia fejlesztése: kommunikáció idegen felnőttel (bolt, könyvtár, telefon). Kommunikáció és cselekvőkészség vészhelyzetekben (DADA).

IV. TANULÁSI KUDARC, NEHÉZSÉG ENYHÍTÉSE

Fejlesztési feladatok a tanuló tanulási kudarcainak, nehézségeinek enyhítésére:

1. A tanulás, tudás értékének tudatosítása. A gyermek kötelességtudatának fejlesztése. A gyermek tanulási motivációjának előhívása, fejlesztése, erősítése, fenntartása. A tanulás céljának tudatosítása.
2. Rendszabályok kialakítása és betartása a tanulásban. Tapintat a társak önálló munkavégzésében.
3. Tanulási módszerek megismertetése, azok használatának tudatosítása, a tanulási technikák jelentősége az eredményességbe (az írásbeli házi feladat elkészítésének módjai, ellenőrzése, a javítás helyes technikájának elsajátítása, a szorzótábla tanulása, vers tanulása, szöveg tanulása, szabályok tanulása, idegen nyelv tanulása).
4. A gyermek képességeinek megfelelő tanulás fontossága, ennek igényének tudatosítása.
5. Az önálló tanulás képességének kialakítása. Önértékelés, önellenőrzés igényének kialakítása. Gazdálkodás az idővel.

6. Mások tanulási technikájának megismerése, tanulópárok hasznos együttműködésének megtapasztalása (kooperatív tanulási próbák).
7. A gyermek szociokulturális hátrányainak kompenzálása a tanulás folyamatában. A gyermek családi kultúrájához igazodó tanítás-tanulás. A multikulturális tartalmak megjelenése a tanulás folyamatában.
8. A gyermek érzékszervi működésének segítése: a hallásérzékelés, a beszédhallás fejlesztése, hangfelismerések fejlesztése.
9. A gyermek érzékszervi működésének segítése: A látás fejlesztése. Mozdulatok, pozíciók megfigyelése. Színfelismerés fejlesztése.
10. A gyermek tanulási kudarcainak enyhítése fejlesztő feladatokkal. A gyermek sikerélményhez juttatása.
11. A gyermek tanulási képességeinek fejlesztése játékos feladatokkal: az írás-mozgás koordináció fejlesztése; a beszédészlelés fejlesztése; a beszédértés fejlesztése; a szövegértés fejlesztése. A gyermek nyelvi hátrányainak enyhítése. A beszédprodukció fejlesztése (szókincs, mondókák, versek, kérdésfeltevés, válaszadás, beszéltetés, a nyelv helyes használata, tartalomelmondás, vélemény megfogalmazása, …). Ritmusérzék fejlesztése (szótagolás, mondókázás, ritmustapsolás, …). A fantázia fejlesztése (meseírás, versírás, mesebefejezés, játékok, …). A vizuális, motorikus, verbális emlékezet fejlesztése (feladatokkal, játékokkal, …). A kreatív gondolkodás fejlesztése (önállóan, csoportosan, játékokkal, feladatokkal). A figyelem, a megfigyelő és összpontosító képesség fejlesztése (feladatokkal, játékokkal). A testkép-tudat, testkép-ismeret fejlesztése. A téri tájékozódás fejlesztése (térhasználat, térérzékelés, térkihasználás, észlelésérzékenyítés).
12. A gyermek mozgásának fejlesztése játékokkal, feladatokkal, mozgásfejlesztés játékosan (mozdulat és mozgásutánzás, éneklés mozdulattal követése). Nagymozgások fejlesztése (ügyesség, gyorsaság fejlesztése). A mozgáskoordináció fejlesztése. A finommozgások fejlesztése (praktikus mozgások, ízlés, pontosság, tisztaság igénye, eszközök tulajdonságai, balesetveszély elkerülése).

Dátum:

.....

Osztályfőnök

4. számú dokumentum melléklet:
Tanulók egyéni fejlődési naplója.

EGYÉNI FEJLŐDÉSI NAPLÓ (..... tanév)

Tanuló neve:	
Születési helye és ideje:	
Anyja neve:	
Állandó lakcíme:	

A tanuló jellemzése

Fejlettsége (testi, egészségi, lelki stb):

Megismerő tevékenységének módjai és értelmi tulajdonságai:

Az érzelmi élete:

Akarati tulajdonságai:

Viszonya a közösséghez:

Érdeklődése:

Munkához való viszonya:

Erősségek, pozitív megállapítások:

I. értékelő megbeszélés:

II. értékelő megbeszélés:

III. értékelő megbeszélés:

Fejlesztendő:

I. értékelő megbeszélés:

II. értékelő megbeszélés:

III. értékelő megbeszélés:

Békéscsaba, 2…….. november 30.

Észrevételek:

Aláírások:

szülő tanuló osztályfőnök

Békéscsaba, 2…….. március 01.

Észrevételek:

Aláírások:

szülő tanuló osztályfőnök

Békéscsaba, 2…….. május 31.

Észrevételek:

Aláírások:

szülő tanuló osztályfőnök

6.5. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység:

Gyermek- és ifjúságvédelmi munkánk fő céljai:

- prevenció,
- a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és/vagy veszélyeztetett gyermekek megsegítése (lehetőség szerint a veszélyeztetettség okainak feltárása, törekvés azok megszüntetésére vagy kedvező befolyásolására).

Céljaink megvalósítása érdekében a következő pedagógiai tevékenységet folytatjuk:

- Munkánk során fokozott figyelemmel kísérjük a hátrányos körülmények között élő gyermekeket. Az iskola szociális tevékenységén keresztül igyekszünk segítséget nyújtani a rászoruló családoknak, ellátjuk a szülőket az igénybe vehető szociális ellátási formákról szóló információkkal.
- A veszélyeztetett illetve a veszélyeztetettséghez közel álló tanulókat szükség esetén otthonukban is meglátogatjuk. Felhívjuk a szülők figyelmét a gyermekkel kapcsolatos problémákra, pedagógiai tanácsadást végzünk. Törekszünk az iskola és a család mind szorosabb együttműködésének kialakítására.
- Gyermekvédelmi tevékenységünk kapcsán szoros kapcsolatot tartunk a gyermekvédelmi rendszer más intézményeivel és tagjaival, így különösen a védőnővel, a háziorvossal, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal, a nevelési tanácsadóval, a gyámhivatallal, a rendőrséggel. Szükség szerint kérjük a fenti intézmények és hatóságok segítségét, illetve megkeresésüknek mi is eleget teszünk (látogatás, pedagógiai szakvélemény adása, környezettanulmány készítése)

A gyermekvédelmi tevékenységgel kapcsolatos feladatok végzése az egész tantestületet érinti és átfogja. Kiemelt szerepe van az osztályfőnököknek, akik egy-egy gyermek sorsát a legintenzívebben képesek követni, az esetleges problémákat a legkorábbi időszakban tudják jelezni, és a gyermekkel valamint szüleivel kialakított kapcsolatban hatékony segítségnyújtásra is képesek. Az iskolában folyó gyermekvédelmi munkát az igazgatóhelyettes fogja össze, illetve az iskola külső kapcsolattartását szervezi és végzi e tevékenységkörben.
Szükség esetén az iskola kezdeményezésére vagy szülői megkeresésre a pszichológus segítségét is igénybe vesszük.

7. A tanulók részvételi jogának gyakorlása az intézményi döntési folyamatban

A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.
A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

- a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.)
- sportélet
- kulturális, szabadidős programok szervezése
- DÖK nap meghatározása (tanítás nélküli munkanap)
- a tanulók tájékoztatása (faliújság, iskolarádió)

Ezekben a kérdésekben
- az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnökök kikérik,
- a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgató kikéri.

Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslattal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
A diákönkormányzatot az igazgatóval, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

8. A szülők, a tanulók és a pedagógusok, az intézmény partnereinek együttműködési formái, a kapcsolattartás rendje

8.1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az igazgató, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
- az igazgató legalább évente egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

8.2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan szóban, a tájékoztató füzeten keresztül írásban illetve a digitális naplón keresztül elektronikusan is tájékoztatják.

8.3. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az igazgatóval, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

8.4. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az igazgató és az osztályfőnökök tájékoztatják:
- az igazgató legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

8.5. A pedagógust és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő közalkalmazottat titoktartási kötelezettség terheli.

8.6. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi lehetséges fórumok szolgálnak:

a) Családlátogatás
Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b) Szülői értekezlet
Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
    - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
    - az országos és helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
    - a helyi tanterv követelményeiről,
    - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról, saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
    - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
    - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
    - a következő tanévben szükséges tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről illetve az ehhez kapcsolódó iskolai segítségnyújtás módjáról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az igazgató felé.

c) Fogadóóra
Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

d) Nyílt tanítási nap
Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség életéről.

e) Írásbeli illetve interneten történő tájékoztató (digitális napló)
Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányi munkájával vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg. A szülő – az igazgató és az érintett pedagógus hozzájárulásával – bármikor kérheti részvételét gyermeke tanítási óráin.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőjük útján közölhetik az igazgatóval, nevelőtestületével vagy az intézményi tanáccsal.
A szülői szervezet figyelemmel kíséri a tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét. Megállapításairól tájékoztatja a nevelőtestületet, a fenntartót. A gyermekek, tanulók nagyobb csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet az igazgatótól, illetve az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestület értekezletein.

8.7. Az intézményen kívüli partnerekkel való kapcsolattartás

Rendszeres kapcsolatot tartunk:

- Nevelési Tanácsadóval,
- Pedagógiai Szakszolgálattal,
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal
- iskolaorvossal, fogorvossal,
- iskolavédőnővel,
- gyógypedagógusokkal, fejlesztő pedagógussal
- kulturális intézményekkel
- a gerlai óvodával

A fent felsoroltakkal elsődlegesen az osztályfőnökök, a munkaközösség-vezető és az igazgatóhelyettes tart kapcsolatot.

9. Iskolai egészségnevelési program, egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

9.1. Helyzetelemzés, helyzetkép, iskolai környezet

9.1.1. Az iskola környezete

A falusias településrész sík területen, mezőgazdasági területekkel övezve, a Gerlai-holtág és a Gerla-Marói erdő mentén található.
A sok zöld felület, a közeli erdő és a tiszta levegő (jelentősebb ipari üzem a kerületben nincs) ideális környezetet biztosít az itt élők számára.
Kerületünk földrajzi fekvéséből adódóan jelentős természeti értékekkel rendelkezik. Ezek közül több terület élvez védelmet, mivel Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése helyi jelentőségű természeti értékké nyilvánította:

- az ó-gerlai Kovácsi- erdőt, a bokros területeket, a csatornát, gyepet, mocsarat és élővilágot, ezek vegetációját;
- a gönci (gerlai) platánfasort, különösen annak a Dobozi út felől a Veszely felé vezető 600 m-es szakaszán, a menetirány jobb oldalán található (a Békéscsaba felőli oldalon) 35 db, míg a menetirány bal oldalán (a Gerla felőli oldalon) 12 db, összesen 47 db platánfát;
- a gerlai védgát és kubikjának növényzetét, vízinövényeit, fáit, facsoportjait, kökény- és galagonyabokrait, a vizes élőhelyeit, gyékényesét, a mocsaras élőhelyeit, a kubikban összegyűlt vizet, állat- és madárvilágát;
- a gerlai Wenckheim-kastély parkját.

A kerületben található Wenckheim-kastély épülete történelmi-kulturális értéket képvisel, s ezért műemlék jellegű épületnek nyilvánították.

9.1.2. Az iskola épülete, berendezései

Az iskolaépület 1984-ben épült betonpanel épület, a tornatermet 1994-ben építették hozzá.
A tantermek világosak, sötétíthetőek, a világítótestek energiatakarékosak. Gáz központi fűtésünk korszerűsítése 2004-ben megtörtént. A nyílászárók korszerűsítésére 2018. nyarán került sor.
Az iskolai étkeztetést a Gyermekélelmezési intézmény látja el. Iskolabüfé nincs, megfelelő helyiség sem áll rendelkezésre hozzá.
Az iskolának tágas füves fás játszóudvara van, fajátékokkal, homokozóval, hintákkal, pihenőházikókkal.
Iskolánkban szelektív hulladékgyűjtés folyik.
A folyosók, termek berendezése barátságos, otthonos. A tanulói asztalok és székek kényelmesek.
A termekben és a folyosókon elhelyezett faliújságok, tárlók lehetőséget biztosítanak a tanulói munkák kiállítására, ezzel még otthonosabbá és barátságosabbá téve iskolai környezetünket.

9.2. Erőforrások

9.2.1. Humán erőforrások

Iskolán belüli együttműködők

Tanárok
Az iskola minden tanárának feladata, hogy egészséges életvitelével példaértékű legyen tanulóink számára.
Az egészségnevelés az iskola minden tanárának feladata, kiemelt szerepet kapnak az osztályfőnökök, a biológia, a testnevelés szaktanár, a DÖK segítő tanár és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.

Diákok
Az iskola minden diákjának kötelessége, hogy vigyázzon saját és társai egészségére és figyelmeztesse társait az egészséges életvitel alkalmazására. Kiemelt szerepe van az osztályközösségeknek, a DÖK-nek.

Tanárok és diákok
A tanárok és diákok együttműködése elengedhetetlenül fontos az iskolai egészségnevelési program megvalósításához. A diákok az egészségnevelési témákkal kapcsolatos ismereteiket tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el.
Nagy szerepet kap az egészséges életmódra nevelésben az egészséges életmód hete rendezvénysorozat, a sportnapok, a „drogmentes diákbuli”, az erdei akadályverseny, a labdarúgó tornák.

Tanárok és szülők
A tanárok és szülők együttműködése igen fontos. A szülői ház erősítse meg a gyermekekben azokat az egészségneveléssel kapcsolatos elvárásokat, helyes mintákat, amelyeket az iskola közvetít. A témaorientált szülői értekezleteken a szülők részletes tájékoztatást kapnak.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak
Helyes életvitelükkel szintén példaként szolgálnak tanulóinknak. A takarító személyzet gondos munkája, a tiszta környezet, az esztétikus, barátságos, sok növénnyel teli iskolai környezet is a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődését biztosítja.

Iskolán kívüli együttműködők

Iskolaorvos, védőnő, fogorvos
Feladatuk:

- a tanulók életkorhoz kötött szűrő vizsgálata
- évente fogászati szűrővizsgálat
- adott esetben elsősegélyben való részesítés
- közreműködés közegészségügyi – járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás-egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában
- egészségnevelésben való részvétel (védőnő)

Gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó:
A gyermekvédelmi munkában tudnak segítséget nyújtani.

ÁNTSZ és más egészségügyi intézmények:
Az iskolai egészségnevelési munkát segítik előadásokkal, video és egyéb szemléltető anyagokkal. Feladatuk közé tartozik az intézmények ellenőrzése is, javaslataikra, véleményükre ezután is építünk.

Rendőrség, polgárőrség:
A rendőrkapitányságok a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanárok továbbképzésében, jogi, gyermek- és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának.

A kerületben működő polgárőrség a helyi szórakozóhely folyamatos ellenőrzésével, a késő esti és az éjszakai őrjárattal nyújt segítséget az egészségnevelési munkához.

9.2.2. Anyagi erőforrások

Saját erőforrások

Külső erőforrások
- pályázatok
- alapítványok, szponzorok

9.3. Alapelvek, jövőkép, célok, feladatok

9.3.1. Alapelvek, jövőkép
Az iskolai egészségfejlesztés az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység. Egyaránt irányul a pedagógusok és a tanulók egészségismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai, pszichoszociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére az oktató-nevelő tevékenységben, a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében. Ez nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló pozitív beállítódásukat, szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Olyan egészségfejlesztő iskolát szeretnénk, amelynek ismérvei:
- elősegíti a tanulók és a testület egészségének védelmét, fejlesztését
- együttműködést alakít ki a szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskolai környezet egészséges legyen
- egészséges iskolai környezetet, iskolai egészségnevelés és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít
- olyan oktatási, nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát, lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismerve az erőfeszítést, a munkát, támogatja az egyéni előrejutást
- az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékként való tiszteletére nevel

9.3.2. Célok

Olyan szellem kialakítása, amely tudatos egészségmegőrző és fejlesztő magatartásra ösztönöz. A felnövekvő nemzedék képes legyen folyamatosam nyomon követni egészségi állapotát, képessé váljon az egészség megőrzésére. A teljes fizikai, szellemi

és szociális jól-lét állapotának elérése érdekében meg tudja fogalmazni és valósítani vágyait, miközben alkalmazkodik környezetéhez és védi azt.
Korszerű ismeretek, attitűdök, értékek közvetítése, melyek nyomán a tanulók ismerjék meg:

- életkorukkal járó biológiai, higiénés, életmódbeli tennivalókat
- a társas kapcsolatok etikai, egészségi kérdéseit
- az egészségre káros szokásokat és azok következményeit
- a káros szenvedélyek hatásait
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének lehetőségeit

9.3.3 Feladatok

Az iskolai egészségnevelési tevékenység kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel, készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében
- egészséges életmód, egészségbarát viselkedési formák begyakoroltatása
- életkornak megfelelő szinten foglalkozni az egészségnevelés legfontosabb témáival
    - egészséges táplálkozás
    - káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, drog)
    - szexuális nevelés, a családtervezés alapjai,
    - AIDS prevenció
    - személyi higiénia
    - betegségmegelőzés
    - környezeti ártalmak
    - médiatudatosság
    - emberi kapcsolatok (mentálhigiénia)
    - a személyes biztonságra nevelés
    - aktív életmód, sport
    - fogyasztóvédelem – környezettudatos fogyasztóvá nevelés (a tanítási órák – különösen matematika, technika, fizika, földrajz, biológia) témakörein belül

9.4. A célok érdekében végzett tevékenységek szervezési és tartalmi keretei

9.4.1. Tanórai és tanórán kívüli foglalkozások

Az egészségnevelés minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata. Kiemelkedő szerepe van a biológia, kémia, földrajz, természetismeret, testnevelés tantárgyaknak, és az osztályfőnöki óráknak.

Minden lehetőséget meg kell ragadnunk arra, hogy diákjainkat az egészséges életmód, életszemlélet kialakítására és egészséges életvitelre ösztönözzük.
Lehetőségeink erre:

- kirándulások, akadályverseny (A tanulmányi kirándulás mindig önként vállalt, a felmerülő költségek a szülőket terhelik.)
- szakkörök
- versenyek
- tanár-diák sportnap
- egészségvédelmi hét

- iskolaújság, iskolarádió, faliújság
- látogatások egészségügyi intézménybe
- mindennapos testedzés,
- játékos egészségfejlesztő testmozgás a napköziben
- kerékpáros túrák
- orvos és iskolai védőnő által tartott előadások
- szűrővizsgálatok
- „drogmentes diákbuli”

9.5. Módszerek

Az egészségnevelés módszereiben jelen kell lennie az egészség állapotáról, a társadalom és az egészség viszonyáról szóló információgyűjtésnek. Biztosítani kell ezen információk feldolgozását, a feldolgozott információk alapján a döntéshozatalt egyéni és közösségi cselekvések végrehajtása során.

9.5.1.A módszerválasztás szempontjai
- életkornak megfelelő legyen
- pozitív szemléletet adjon
- tevékenységközpontú legyen
- jellemezze a problémaorientáltság
- személyes megtapasztaláson keresztül hasson
- sok játékos elemet tartalmazzon
- élményközpontú legyen
- együttműködésre épüljön

9.5.2.Módszerek
- interjúk, felmérések készítése
- szituációs játékok, problémamegoldó gyakorlatok
- előadások, bemutatók (orvos, védőnő, rendőr stb.)
- kirándulás, sport
- egészségvédelmi vetélkedők
- kézművesség, rajz
- tanulói gyűjtőmunka, kiselőadás
- egészséges ételek készítése
- könyvtári búvárkodás
- Internet
- interaktív pedagógia

9.6. Egészségügyi ellátás

A tanulók egészségügyi ellátását a kerület gyermekorvosa, egyben iskolaorvosa és a védőnő végzi éves programterv alapján.
Feladatuk:
- a tanulók életkorhoz kötött rendszeres szűrővizsgálata
- védőoltások beadása
- továbbtanulás előtt orvosi vizsgálat
- közreműködés közegészségügyi, járványügyi feladatok ellátásában

- egészségnevelésben való részvétel („felvilágosító” órák, foglalkozások tartása)
- balesetvédelmi feladatok ellátása
- gyógytestnevelésre való kiszűrés

A fogászati szűrővizsgálatokat az iskolafogászat végzi minden évfolyam számára.

9.7. Mindennapos testedzés

Az iskola tanulói számára a mindennapi testedzést a testnevelés órák, a tömegsport foglalkozások, és a napköziben a játékos testmozgás szolgálják.

9.8. A megvalósításban részt vevő belső partnerek

- iskolavezetés
- tantestület tagjai
- munkaközösség
- osztályfőnökök
- DÖK segítő pedagógus
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
- napközis nevelők
- könyvtáros tanár
- technikai személyzet
- konyhai személyzet
- diákok

9.9. A megvalósításban részt vevő külső partnerek

- szülők, szülői szervezet
- intézményi tanács
- fenntartó
- más iskolák
- helyi óvoda
- segítő intézmények, szakhatóságok, rendvédelmi szervek
- iskolaorvos, védőnő, háziorvos
- iskolapszichológus
- Nevelési Tanácsadó
- Gyermekjóléti Szolgálat
- civil szervezetek
- kerületi polgárőrség

10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés	- magasból esés

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

4. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
- évente egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó témahét szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

11. Iskolai környezeti nevelési program

Helyzetelemzés, helyzetkép

11.1.1.Az iskola környezete
Lásd az iskolai egészségnevelési program részeként

11.1.2.Az iskola épülete, berendezései
Lásd az iskolai egészségnevelési program részeként

11.1.3.Előélet, hagyományok
Az iskola évek óta szervez környezetvédelemmel, környezetneveléssel összefüggő programokat, melybe időnként a kerület lakossága is bekapcsolódik:

- szelektív hulladékgyűjtés (papír, fém)
- erdei akadályverseny
- környezetvédelmi hét
- fenntarthatósági témahét
- jeles napok
- tanulmányi kirándulások, (A tanulmányi kirándulás mindig önként vállalt, a felmerülő költségek a szülőket terhelik.)
- kerékpáros túrák, természetjáró túrák

11.1.4.Az iskola működése környezeti nevelési szempontból
Az iskola által szervezett környezeti nevelési programokban a kis létszámú tantestületből adódóan mindenki részt vesz valamilyen formában. Kiemelt szerepe van a biológia – földrajz – kémia szakos nevelőknek, az osztályfőnököknek, a DÖK segítő tanárnak.

11.1.5.A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

- a tanórákon minden tantárgynál hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat, kiemelten azokat a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozásokat, amelyekhez diákjainknak is köze van
- kiemelt szerepe van a környezetismeret, természetismeret, biológia, földrajz, kémia tantárgyaknak
- osztályfőnöki órákon az egészség- és környezetvédelmi vonatkozású tananyagok kihasználásával
- 1 tanóra időtartamú „környezeti sétákon”, ahol az erdő, víz – vízpart, rét élővilágával tapasztalati úton ismerkednek meg tanulóink

Nem hagyományos tanórai keretben

- intézmény- és múzeumlátogatások
- erdei akadályversenyek Pósteleken

Tanórán kívül
- szakkörök
- játszóházak (népszokásokhoz kötődően)
- vetélkedők, versenyek, kiállítások a jeles napokhoz kötődően
- szelektív hulladékgyűjtési akció
- könyvtári órák szervezése
- tanulmányi kirándulás (A tanulmányi kirándulás mindig önként vállalt, a felmerülő költségek a szülőket terhelik.)

11.2.Erőforrások

11.2.1.Humán erőforrások

Iskolán belüli együttműködés

Tanárok
Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára.
A tanárok közötti együttműködést szorosabbá kell tenni, hogy az iskolai környezeti nevelés – oktatás közös szemlélettel és célokkal valósuljon meg.

Diákok
Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Kiemelkedő feladat hárul az osztályközösségekre, diákönkormányzatra.

Tanárok és diákok
A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében.
A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el.
Nagy szerepet kap a környezettudatos szemlélet kialakításában a környezetvédelmi hét, a hulladékgyűjtési akció, az erdei akadályverseny és a többi tanórai és tanórán kívüli tevékenység.

Tanárok és szülők
A szülői ház és az iskola együttműködése igen fontos. A szülők erősítsék meg a gyermekben azt a környezettudatos magatartást, amit az iskola is közvetít.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak
Az adminisztrációs és technikai munkakörben foglalkoztatottak aktív részesei az iskolai környezeti nevelési programnak. Az irodai munka során fontos feladat a takarékos gazdálkodás a papírral, a szelektív papírgyűjtés. A takarítók gondos, környezettudatos munkája szintén befolyásolja tanulóink szemléletét.

Iskolán kívüli együttműködés

Környezeti neveléssel foglalkozó intézmények
A tanórai és a tanórán kívüli programokat tartalmasabbá, változatosabbá teszik a különböző intézményekben tett látogatások. (Múzeum, Körös – Maros Nemzeti Park természetvédelmi területei, bemutatóhelyei, ásvány- és hüllőkiállítás, videovetítés stb.)

11.2.2. Anyagi erőforrások

Saját erőforrások

Külső erőforrások
- pályázatok
- alapítványok, szponzorok

11.3. Alapelvek, jövőkép, célok

11.3.1. Alapelvek, jövőkép

A környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, amelynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönös voltát, helyét, szerepét a környezeti rendszerben.
Kialakítja az emberben azokat az új, környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat, melyek során a társadalom környezetért felelős polgáraivá válnak.

A környezeti nevelés elsősorban a helyi problémák, a helyi természeti és társadalmi jellemzők megismerésére szolgál, eközben azonban megláttatja ezek globális összefüggéseit is.
Az aktuális problémák szemléletformáló hatásán keresztül jutnak el a jövő iránti erkölcsi felelősség kialakításáig. A tanulók környezettudatos magatartásának kialakulása a biztosíték a társadalom fenntartható fejlődésére.

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kezeljük:
- fenntartható fejlődés
- kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések
- a helyi és a globális szintek kapcsolatai, összefüggései
- alapvető emberi szükségletek
- emberi jogok
- demokrácia
- elővigyázatosság
- biológiai és társadalmi sokféleség

11.3.2. Célok:

A jövőkép mint cél környezettudatos állampolgárrá nevelni tanítványainkat. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:
- az értékközvetítést
- a környezettudatos magatartást, életvitelt

- a személyes felelősségen alapuló, környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt
- a természetes és mesterséges környezet értékei iránt érzett felelős magatartást, megőrzésének igényét
- a természeti és épített környezet szeretetét, védelmét
- a sokféleség megőrzését, értékként való elfogadását
- rendszerszemléletet
- az egészséges életmód igényét, és az ehhez vezető módszereket
- a helytelen fogyasztói szokások csökkentésének igényét
- a globális összefüggések megértését tudományosan kell megalapozni

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód
- szintetizálás, analizálás
- problémaérzékenység
- kreativitás
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia
- vitakészség, kritikus véleményalkotás
- kommunikáció
- konfliktuskezelés
- értékelés, mérlegelés készsége
- állampolgári részvétel és cselekvés

11.3.3. Konkrét célok

- a tantestület minden tagjának megnyerése a környezeti nevelési programban megfogalmazottak megvalósításához
- hagyományos tanórai és tanórán kívüli programjaink továbbvitele
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szaktárgyi órákon (biológia, földrajz, kémia)
- problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok előtérbe helyezése
- a multimédiás módszerek és a számítógép alkalmazásával közel hozni a természetet a tanulókhoz
- még több lehetőséget megragadni arra, hogy tanulóink az élő természetben szerezhessenek tapasztalatokat, végezhessenek megfigyeléseket, vizsgálódásokat

11.4. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai és tanórán kívüli foglalkozások

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Ezért fontos a tantárgyak közötti integráció. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról.

Lehetőségeink erre:

- tanulmányi kirándulások, erdei akadályversenyek Pósteleken, (A tanulmányi kirándulás mindig önként vállalt, a felmerülő költségek a szülőket terhelik.)

- kézműves foglalkozások, játszóházak
- iskolaújság, iskolarádió működtetése
- kiállítások készítése
- látogatások – múzeum, arborétum, nemzeti park, duzzasztók, meteorológiai állomás
- szakkörök
- versenyek
- környezetvédelmi hét, jeles napok
- szelektív hulladékgyűjtési akció

11.5. Kapcsolatrendszer, kommunikáció

11.5.1. A megvalósításban részt vevő partnerek
- iskolavezetés
- tantestület tagjai
- munkaközösség
- osztályfőnökök
- DÖK segítő pedagógus
- napközis nevelők
- könyvtáros tanár
- technikai személyzet
- diákok

11.5.2. A megvalósításban részt vevő külső partnerek
- szülők, szülői szervezet
- intézményi tanács
- más iskolák
- a helyi óvoda
- segítő intézmények, szakhatóságok
- szakértők, szaktanácsadók
- civil szervezetek
- nemzeti parkok
- környezetvédelmi oktatóközpontok

12. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

12.1. A pedagógusok alapvető feladatai

A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
Munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a munkaközösség munkájában.

Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
A tudomására jutott hivatali titok megőrzése.
Az iskola céljainak képviselete a tanulók és a szülők előtt.

A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

12. 2. Tanórai és tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.
Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon.
A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
A helyi tanterv követelményeinek elsajátíttatása a pedagógus által tanított tanulók körében.

12.3. A tehetséges tanulók gondozása

Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli- és kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

12.4. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése.

Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.

Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

12.5. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás stb).
Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, télapó, farsang, karácsonyi ünnepség, játszóház stb).
Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése, részvétel azokon.
A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok szervezése, segítése, részvétel azokon.

12.6. Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel.

Az iskolai diák-önkormányzati munka segítése.
Az iskolai diákönkormányzat programjainak szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
Iskolai szintű kirándulások, szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon.

12.7. Munkafegyelem, a munkához való viszony

A munkaköri kötelességek teljesítése.
Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása a tanítás kezdete előtt és az óraközi szünetekben.
Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
A tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

12.8. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a munkaközösség tevékenységében.

Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
Belső továbbképzések, bemutató órák szervezése, megtartása.

12.9 Továbbképzésekben való részvétel, önképzés

A pedagógus-továbbképzés rendszeréről szóló 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet rendelkezéseinek megfelelően 2025. január 1-jétől kezdődően a pedagógusok a pedagógus-munkakör betöltésére jogosító oklevél megszerzését követő ötödik év szeptember hónap első munkanapjától öt éves ciklusokban részt vesznek a pedagógus-továbbképzésben.

A pedagógusok számára alábbi továbbképzésekben való részvételi kötelezettség, illetve lehetőség áll fenn:

- tartalmi megújító képzés, amely szaktantárgyi, tartalmi ismereteket közvetít, és amelyből a továbbképzési ciklusban legalább 60 kreditet kell teljesíteni,
- a pedagógus által választható továbbképzés, amely a pedagógus nevelő, oktató munkájához szükséges ismereteknek és készségeknek bővítésére, fejlesztésére szolgál, amelyből a pedagógus öt éves továbbképzési ciklusában legfeljebb 60 kredit számítható be,
- a Gyakornok fokozatba sorolt pedagógus az előzőek helyett a gyakornoki ideje alatt két alkalommal, egyenként 15 kreditet biztosító gyakornoki képzésben vesz részt,

amelyeket a Nemzeti Közszolgálati Egyetem biztosít. Az egyik a köznevelés közszolgálat voltával kapcsolatos ismeretekre készít fel, a másik a pedagógus munkaköréhez kapcsolódó, az igazgató által megjelölt képzés, amely a nevelő-oktató munka során alkalmazott tartalomszabályozókról szól.

Az előírás szerint az ötéves ciklusokban legalább 15 kreditegységenként, mindösszesen 120 kreditet elérő továbbképzésen kell részt venniük a pedagógusoknak. Mentesül a továbbképzési kötelezettség alól az, aki az ötvenötödik életévét a tanév, nevelési év kezdetének napja előtt betöltötte.
Teljesítettnek kell tekinteni az adott pedagógus-továbbképzési ciklusban annak a pedagógusnak a pedagógus továbbképzését, aki a rendelet szerinti köznevelési igazgatóképzést teljesítette.

A pedagógusok további feladata a továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

12.10. Az iskolai munka feltételeinek javítása

Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
Az iskolai alapítvány működésének segítése.
Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

12.11. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában
Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

12.12. Aktív részvétel a nevelőtestület életében

A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényein.

12.13. Az iskola képviselete

A szülői szervezet által a tanulók számára szervezett rendezvények segítése, részvétel azokon. (pl. gyermeknap)
Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
A település rendezvényein, eseményein való részvétel a tanulókkal együtt.

12.14. A vezetői feladatok ellátása

Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

12.15. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal
A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

13. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a digitális naplón vagy a tájékoztató füzeten keresztül írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.

- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket. (pl. tartós betegségek, fogyatékosságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hónapban érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben a fokozatok áthághatók.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztásokat, a digitális osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti a digitális osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

14. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.

2. A 2. – 8. évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
- az igazgató felmentette a tanórai foglakozásokon való részvétel alól,
- az igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,

- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- egyéni munkarenddel rendelkező volt.

3. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

4. Ha a tanuló 2. - 8. tanév végén valamely tantárgyból „elégtelen” osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban (augusztus 20-a után) javítóvizsgát kell tennie. Javítóvizsgát legfeljebb 3 tantárgyból lehet tenni. Ha a tanuló háromnál több tantárgyból elégtelen osztályzatot szerzett, évfolyamismétlésre utasítjuk. A javítóvizsga nem ismételhető. Amennyiben a javítóvizsgán bármely tantárgyból „elégtelen” osztályzatot szerez az évfolyamot ismételni köteles.

5. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

6. A vizsgák időpontját, helyét az érintett tanulók szüleivel írásban a vizsgát megelőző egy hónappal közölni kell.

7. A vizsgák követelményeit az érintett tanulók szüleivel írásban az osztályozó vizsgát megelőzően a vizsgát megelőző egy hónappal, javítóvizsga esetén júniusban a bizonyítványosztáskor közölni kell.
8. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében szereplő követelmények alapján a szaktanárok állapítják meg.

15. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei

1. Az iskola beiskolázási körzetéből a szabad helyekre minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni. A további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye található.
Ha az általános az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt.
Sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.
Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló
- szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy

- az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

2. Az első évfolyamra történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget elérje és az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

A beiratkozáskor be kell mutatni:
- a gyermek személyi azonosítására szolgáló lakcímkártyát
- a szülő személyi igazolványát, lakcímkártyáját,
- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt,
- szükség esetén a felvételt javasló szerv szakvéleményét.

3. A 2. - 8. évfolyamra történő felvételnél be kell mutatni:
- a gyermek személyi azonosítására szolgáló lakcímkártyát
- a szülő személyi igazolványát, lakcímkártyáját,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

A 2-8. évfolyamra jelentkező tanulónál tájékozódunk előző iskolájában szerzett ismeretanyaga felől (bizonyítvány, taneszközök, a másik iskola helyi tanterve):

- Azokból a tantárgyakból, amelyeket eltérő módon tanult, különbözeti vizsgát tesz. Amennyiben a tanuló teljesítménye nem megfelelő, felzárkóztatásban részesül.
- Amennyiben a tanuló iskolánk helyi tantervében meghatározott tantárgyak valamelyikét nem tanulta, 6 hónapot vagy annál rövidebb időtartamot biztosítunk felzárkóztatására. Ha a tanuló a 2. félévben érkezik, hiányait következő tanév kezdetéig pótolhatja, augusztusban különbözeti vizsgát tesz. Ha a vizsgán a teljesítménye nem éri el az elégséges szintet, úgy az évfolyamot ismételni köteles.
- Ha az érkező tanuló olyan idegen nyelvet tanul, amit iskolánkban nem oktatnak, a megkezdett nyelvtanulást magánúton folytathatja, félévenként osztályozó vizsgát tesz. A vizsgáztatás feltételeiről az iskola gondoskodik.

4. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, magatartásának, szorgalmának, illetve az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az igazgató dönt.

A döntés előtt az igazgató kikéri az alsós munkaközösség vezető, az osztályfőnök illetve az igazgatóhelyettes véleményét.

16. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő és oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

1. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges helyiségek, bútorzatok és egyéb berendezési tárgyak, valamint egészség és munkavédelmi eszközök felsorolását a nevelési oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

2. sz. melléklete tartalmazza.
Hiányzik, és jelentősebb átalakítás vagy hozzáépítés nélkül nem is valósítható meg, mivel az iskola csak 8 tanteremmel épült.

- fejlesztő szoba (jelenleg a folyosó végéből leválasztott helyiségben)
- orvosi szoba (az orvosi rendelő 150 m-re van az iskolától)
- természettudományos szaktanterem (elektromos, gáz, víz csatlakozás kiépítése, vegyszerálló mosogatók)
- művészeti szaktanterem (a rajzpadok és rajzbakok beállítására nincs hely, mivel a terem osztályteremként is funkcionál)

2. A helyiségek hiányzó bútorzata és a berendezési tárgyak beszerzése az eszközjegyzékben leírtak alapján történik.

3. A tananyag feldolgozását segítő szemléltető eszközök – nevelő munkát segítő eszközök – jegyzéke a helyi tantervben tantárgyanként megtalálható.
Folyamatos fejlesztésük a kötelező eszköz és felszerelési jegyzékben leírtak szerint történik.

IV. Helyi tanterv

1. Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, és óraszámok

1.1. Helyi Tanterv

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által jóváhagyott és kiadott kerettantervekre épül. A **2020-as NAT-hoz illeszkedő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyama számára”,** valamint **„Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyama számára”.** (A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról)

Iskolánk helyi tantervében a tanított tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. A szabadon felhasználható órakeretet a kötelezően tervezendő hon-és népismeret, dráma-és színház tantárgyakra, illetve a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használjuk fel.

1.2. Szabadon tervezhető órakeret felhasználása a 2020-as helyi tantervben

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgyhoz használtunk fel a szabadon tervezhető órakeret óraszámából?	Hány óra lett felhasználva a szabadon tervezhető órakeret óraszámából?
1. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
1. évfolyam	Matematika	1 óra
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
2. évfolyam	Matematika	1 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
3. évfolyam	Matematika	1 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	0,5 óra
4. évfolyam	Matematika	0,5 óra
4. évfolyam	idegen nyelv (angol)	1 óra
5. évfolyam	Hon-és népismeret	1 óra
6. évfolyam	Természettudomány	1 óra
6. évfolyam	Dráma-és színház	1 óra
7. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
7. évfolyam	Matematika	1 óra
8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
8. évfolyam	Matematika	1 óra

1.3. Tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontása, órakeret meghatározása

A kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása az alsó tagozaton tanító nevelők szakmai munkaközösségének, illetve - szakmai munkaközösség hiányában) a felső tagozaton tanító szaktanárok feladata.

1.4. Első élő idegen nyelv

A 2023/2024 tanévig iskolánkban a tanulók minden évfolyamon az idegen nyelvi órákon a német nyelvet tanulták.
A 2024/2025 tanévtől a 4. évfolyamon az angol nyelv oktatását vezettük be, és ettől kezdődően kifutó rendszerben megszüntetjük a német nyelv tanítását.
A kifutó rendszer következtében a 2028/2029 tanévtől iskolánkban az idegen nyelvi órákon, minden érintett évfolyamon, az angol nyelvet tanulják a gyerekek.

1.5. Óratervi háló: Tantárgyak és óraszámok az 1–8. évfolyamon a 2020-as helyi tanterv szerint

2025/2026 tanév:

Tantárgy	**Az évfolyamok heti óraszáma (kötelező + szabadon tervezhető órák)**							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	7 **+1**	7 **+1**	5 **+1**	5 **+0,5**	4	4	3 **+1**	3 **+1**
matematika	4 **+1**	4 **+1**	4 **+1**	4 **+0,5**	4	4	3 **+1**	3 **+1**
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret					**1**			
etika/hit-és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2 **+1**		
kémia							1	2
fizika							1	2
biológia							2	1
földrajz							2	1
első élő idegen nyelv (angol nyelv)				2 **+1**	3			
első élő idegen nyelv (német nyelv)						3	3	3
ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház						**1**		
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**23**	**27**	**26**	**28**	**28**
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**2**	**2**	**2**
Maximális órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**28**	**30**	**30**

2026/2027 tanév:

Tantárgy	**Az évfolyamok heti óraszáma (kötelező + szabadon tervezhető órák)**							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	7 **+1**	7 **+1**	5 **+1**	5 **+0,5**	4	4	3 **+1**	3 **+1**
matematika	4 **+1**	4 **+1**	4 **+1**	4 **+0,5**	4	4	3 **+1**	3 **+1**
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret					**1**			
etika/hit-és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2 **+1**		
kémia							1	2
fizika							1	2
biológia							2	1
földrajz							2	1
első élő idegen nyelv (angol nyelv)				2 **+1**	3	3		
első élő idegen nyelv (német nyelv)							3	3
ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház						**1**		
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**23**	**27**	**26**	**28**	**28**
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**2**	**2**	**2**
Maximális órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**28**	**30**	**30**

2027/2028 tanév:

Tantárgy	**Az évfolyamok heti óraszáma (kötelező + szabadon tervezhető órák)**							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	7 **+1**	7 **+1**	5 **+1**	5 **+0,5**	4	4	3 **+1**	3 **+1**
matematika	4 **+1**	4 **+1**	4 **+1**	4 **+0,5**	4	4	3 **+1**	3 **+1**
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret					**1**			
etika/hit-és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2 **+1**		
kémia							1	2
fizika							1	2
biológia							2	1
földrajz							2	1
első élő idegen nyelv (angol nyelv)				2 **+1**	3	3	3	
első élő idegen nyelv (német német)								3
ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház						**1**		
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**23**	**27**	**26**	**28**	**28**
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**2**	**2**	**2**
Maximális órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**28**	**30**	**30**

2028/2029 tanév:

Tantárgy	**Az évfolyamok heti óraszáma (kötelező + szabadon tervezhető órák)**							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	7 **+1**	7 **+1**	5 **+1**	5 **+0,5**	4	4	3 **+1**	3 **+1**
matematika	4 **+1**	4 **+1**	4 **+1**	4 **+0,5**	4	4	3 **+1**	3 **+1**
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret					**1**			
etika/hit-és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2 **+1**		
kémia							1	2
fizika							1	2
biológia							2	1
földrajz							2	1
első élő idegen nyelv (angol nyelv)				2 **+1**	3	3	3	3
ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház						**1**		
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**23**	**27**	**26**	**28**	**28**
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**2**	**2**	**2**
Maximális órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**28**	**30**	**30**

2. Különleges bánásmódot igénylők ellátása

A 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról 2. § (2) szerint a sajátos nevelési igényű tanulót a többi tanulóval együtt nevelő, oktató iskolánk helyi tantervének elkészítésénél a rendelet 2. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveit vettük figyelembe.

Ez alapján az alábbi fogyatékossági területeken és módszerekkel dolgozunk:

Mozgásszervi fogyatékos tanuló integrációja
(ép értelmű, enyhébb végtagredukciós fejlődési és szerzett mozgás-rendellenesség)

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
Magyar nyelv és irodalom	– segédeszközök kiválasztása – adaptált taneszközök (íróeszköz, tankönyv, füzet, stb.) – bátorító beszédlégkör, beszédterápia – logopédiai fejlesztés	– célzott manipulációfejlesztés – szem-kéz mozgások összerendezése – mimikai, beszédet, megértést segítő mozgások gyakorlása – a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra – a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése – sikertudat kialakítása
Idegen nyelvek	– egyénre szabott nyelvtudási anyag – auditív módszerek – számítógépes programok használata	– koncentrációt, emlékezetet fejlesztő gyakorlatok – írásbeli kommunikáció előtérbe helyezése
Matematika	– kislépésekre bontás – az absztakciós út tudatos megsegítése – egyéni elbírálás után tananyagrészek csökkentése, adaptálása (pl. számítógép használata, stb.)	– sokoldalú érzékleti megerősítés – megfigyelőképesség – emlékezet – képzelet – gondolkodás – mindennapi életre felkészítés: lényegkiemelés, becslés, a pénz értéke, okság felismerése,
Ember és társadalom		– tapasztalatszerzési hiány pótlása – alkotó, értelmes életcélok kitűzése – érdekvédelmi jogszabályok, intézmények ismerete

Ember és természet Földünk és környeze-tünk	– segédeszközök igénybevétele	– embertani, egészségügyi ismeretek, tanulói diagnózis ismerete – egészségügyi problémák kezelése – egészség - betegség - sérült állapot különbségtétele
Művészetek: zene, mozgás, dramatikus interakció, alkotás	– komplex művészeti terápia, drámapedagógia – az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztése	– téri orientáció – mozgás-, ritmus-, beszédkoordináció – az akusztikus és vizuális észlelés
Informatika	– egyénre szabott, adaptált eszközök (Irányelvek) – számítógép kisegítő lehetősége – informatika tanítás korábbi elkezdése	– írásbeli kommunikáció elsajátítása – elektronikus kommunikáció szabályainak ismertetése
Életvitel és gyakorlat		– szabadidő hasznos felhasználása – pályaválasztás, önálló felnőtt életre felkészítés – környezetbe beilleszkedés – önállóság kialakítását segítő (gyógy) eszközök karbantartása, higiénés balesetvédelmi szabályok
Testnevelés	– gyógytorna passzív és aktív eljárásai – fizikoterápia, hidroterápia, stb. – gyógyászati és rehabilitációs segédeszközök alkalmazása, környezeti adaptáció – egyénileg adaptált mozgásanyag – kommunikáció motoros hátterének javítása	– károsodott funkciók helyreállítása, korrekciója, kompenzációja – optimális működésképesség elősegítése, állapotromlás megelőzése – motoros készségek, képességek fejlesztése – tehetséggondozás adaptált foglalkozásokon – reális mozgásos „éntudat” kialakítása

Látássérült tanulók integrációja

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek, Eszközök	Fejlesztési területek
Magyar nyelv és irodalom	időkeret biztosítása szótárak, lexikonok, könyvtárak használata	metakommunikáció
Idegen nyelv	elektronikus szótár használata	információs és kommunikációs technikák elsajátítása, hallási figyelem, emlékezet
Matematika	szemléltetés- speciális eszközök (körző, vonalzó)	számolási készség- fejszámolás, logikus gondolkodás, számemlékezet, ismerethordozók használata, követő, alkotó képzelet
Ember és társadalom	térképek, térképjelek ismerete	információszerzés- internet használat
Ember és természet	IKT- eszközök használata	megfigyelőképesség-hallás, szaglás, tapintás
Földünk és környezetünk	térképek használata-tapintható, lényegkiemelő, speciális jelzésekkel ellátott	természeti jelenségek, folyamatok valóságos megtapasztalása
Művészetek	nagyított kotta használata	hallásos tanulás- ének zene mozgás, térbeli tájékozódás, játékbátorság növelése, közönség előtti megszólalás- dráma és tánc térbeli, plasztikus ábrázolás- rajz és vizuális kultúra
Informatika	számítógép, könyvtár használata	szabályos gépírás
Életvitel és gyakorlati ismeretek	időtöbblet biztosítása	többoldalú érzékleti megismerés, közlekedési ismeretek, háztartáskultúra
Testnevelés	sportolási lehetőség biztosítása	speciális mozgásnevelés, rendszeres fizikai aktivitás, mozgásbiztonság kialakítása, mozgás-látás koordináció, tájékozódás, helyes testtartás

Hallásfogyatékkal élő tanulók integrációja

Integráltan oktatott-nevelt hallássérült tanulóink:

- ép értelmű, enyhe nagyothalló (30-45 dB hallásveszteséggel a beszédhangok tartományában) tanuló
- hallásukat műtéti úton helyreállított/létrehozott (pl. cochleáris implantált) hallássérült tanulók
- enyhébb, „diszfázia típusú" társuló tanulási zavarral küzdő hallássérült tanulók
- a hangos beszéd kialakulása után nagyothallóvá vált tanulók

Kiemelt műveltségi terület	**Módszerek**	**Fejlesztési területek**
Anyanyelvi kommunikáció	– *Konkrét tapasztalatok*on alapuló beszédfejlesztés – *Meixner-féle olvasás-írás tanítási módszer* – alsó tagozaton főként *köznapi témájú* szövegekre támaszkodva, később *fokozatosan irodalmi* művek bevonásával – *Komplex* nyelvi fejlesztés történik a mind teljesebb értékű elsajátítás céljából; tehát megvalósul a közvetlen környezet társadalmi és természetismeret anyaga elsajátításának folyamatában is.	– spontán beszédhasználat (beszédértés, önálló nyelvi kifejezés, beszédérthetőség) fejlesztése – a kapcsolatteremtés nyelvi eszközeinek elsajátítása – az önálló szövegértő olvasás elsajátítása; – a beszélt és az írott nyelv grammatikai rendszerének tudatos felépítése, gyakorlása – a nyelvi kódrendszer értelmezésének, működésének megtámogatása mind a bemenetnél (beszédhangok differenciálása, hangkapcsolatok észlelése), mind a feldolgozásnál (szó, grammatika, mondat, bekezdés, szöveg) – konkrét tapasztalatokon alapuló szókincsfejlesztés (különösen az elvont fogalmak, az állandó szókapcsolatok, az árnyaltabb megfogalmazási formák megismerése, alkalmazása) – az ismeretek elsajátításában támaszkodjanak mindinkább a hallás útján megszerezhető információkra – *Speciális* fejlesztési részterület valamennyi évfolyamon: – *hallás – ritmus – mozgásnevelés* – *beszédhallás* – *helyes ejtés* – *szájról olvasás*

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
Idegen nyelvi kommunikáció	Az oktatás folyamatában jelentős hangsúlyt kap a *köznapi helyzetekben* történő kommunikáció; ill. súlyosabb hallássérülés esetén az *írásos* forma.	Oktatása a *nyelvi fejlettségi szint* függvényében történik.
Matematikai kompetencia	– A matematikai tartalmakat a szókincsüknek, szövegértésüknek, *nyelvi fejlettség*üknek megfelelő szinten reprezentáljuk számukra. – Kiemelt szerepet kap a *szemléltetés*, - főként alsó tagozaton - a *konkrét tárgyi tevékenykedtetés*, az *interaktív* tanulási lehetőségek alkalmazása mellett.	Hangsúlyos a *valóságos élethelyzetek*ben előforduló matematikai tartalmak megragadása, az ezeket leíró *nyelvi kifejezésformák* begyakorlása.
Természettudományos kompetencia	– *szemléltetés* – *kísérletezés,* – a természeti folyamatok, jelenségek *modellezés*e	– Sok, vizuálisan jól érzékelhető, személyes, *aktív részvételt* igénylő tevékenység során juttatjuk el a tanulókat a jelenségek teljes *megértés*éhez, – a környezet *megóvása*, *felelős alakítás*a fontosságának felismeréséhez.
Digitális kompetencia	– digitális szótárak, – *kép*kereső programok	– Az internet használata megkönnyíti számukra a *kapcsolatteremtés*t. Hangsúlyt fektetünk arra, hogy ennek kultúráját, *veszély*eit is elsajátíttassuk velük. – Kiemelt feladat e téren megismertetni velük azon kereső programokat, melyek segítenek a *lényegkiemelés*ben és az írott szöveg *megértés*ében.
Szociális és állampolgári kompetencia	Gyakorlás valós és imitált/játékos élethelyzetekben	Célja a reális énkép, önkontroll, empátia, tolerancia, megfelelő konfliktus- stressz- és frusztrációkezelés, meggyőzési, kapcsolatépítési készségek kialakítása, valamint az ezekhez szükséges kommunikáció elsajátítása.

Kezdeményező képesség és vállalkozási kompetencia	*Feltár*juk hallássérült tanulóink mindazon *személyiségjegy*eit, melyek pályaorientációjukat befolyásolhatják.	Megismertetjük velük a számukra elsajátítható *szakmák*at, *továbbtanulási lehetőségeket*, és mindazokat a *segítő technikák*at, melyek megkönnyítik beilleszkedésüket a középiskolákban, illetve a felsőoktatásban.
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejező-képesség	A hallássérült tanulók ismeretszerzésében kiemelkedő szerepe van a *vizuális* csatornának.	– A képi, térbeli gondolkodás, a vizuális csatornákon keresztül szerzett valósághű ismeretanyag fejleszti a *fogalmi általánosítások*at és az *árnyaltabb kommunikáció*t. – A kreativitás, az ízlés kialakulása sok lehetőséget teremt a nyelvi fejlesztésre, az *érzelmi élet* gazdagítására, s egyben a *személyiség* formálására.
Testnevelés és lelki egészségre nevelés	– Tanulóink elsajátítják a belső feszültségek társadalmilag elfogadott nonverbális formáit; – Megtanulnak szükség esetén segítő szakemberhez fordulni – A helyes és helytelen szokások megismerése, saját értékeik tudatosítása	– Hallássérült tanulóink számára a mozgás jelentős *kompenzáció*s terület; a sport *sikerélmény*ek forrása. – A testedzés hozzájárul az esetleges *egyensúlyproblémák* rendezéséhez. – Életmódjuk alakításában önmaguk, s a társadalom szempontjából is megfelelő, *felelős döntés*eket tudjanak hozni.
A hatékony önálló tanulás	– szótárak, lexikonok, – ezek digitális változatainak használata	– Célja az önálló ismeretszerzés igényének felkeltése, – a különböző tanulási technikák megismertetése.

A nagyothalló tanulók pedagógiai rehabilitációja
Egyéni, vagy kiscsoportos formában történik.
Célja:

- a nyelvi kommunikáció fejlesztése
- az érthető, természetes ritmusú beszéd minél sikeresebb megközelítése
- a grammatikai, pragmatikai hiányosságok korrekciója
- a szókincs folyamatos bővítése; szavak, kifejezések értelmezése

Tehetséggondozás
Az anyanyelvi és a kiemelkedő egyéb kompetenciák mind magasabb szintű és szélesebb körű birtoklásának elősegítése minden műveltségi területen, amely képessé teszi tanulóinkat a verbális, hangzó és képi kommunikáció eszközeinek és kódjainak, a különböző információhordozók üzeneteinek megértésére és feldolgozására, ezzel az önálló tanulásra.

Tanulásban akadályozott/enyhe fokban értelmi fogyatékkal élő tanuló integrációja

A nevelésükhöz szükséges feltételek:

- a fogyatékosság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta foglalkoztatása, pszichológus, orvos, konduktor bevonása szükség szerint
- speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve
- a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása.

Az iskolai fejlesztés fő pedagógiai területe

- Bevezető szakasz: 1-2. évfolyam.
- Kezdő szakasz: 3-4. évfolyam.
  - pszichés funkciók fejlesztése
  - differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások, terápiák alkalmazása
  - közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerés
  - az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulnia a pedagógiai folyamat korrekciós,
  - tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése
  - egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni
- Alapozó szakasz: 5-6. évfolyam
- Fejlesztő szakasz: 7-8. évfolyam
  - megismerési módszerek további fejlesztésére
  - önálló tanulási tevékenység: differenciált verbális szint, manipulációs és a képi szint

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
Magyar nyelv és irodalom	– segédeszközök kiválasztása – adaptált taneszközök (íróeszköz, tankönyv, füzet, stb.) – bátorító beszédlégkör, beszédterápia – logopédiai fejlesztés	– kommunikációs képesség, szókincs – kulturált nyelvi magatartás, viselkedés – önismeret, önkorrekciós képesség – figyelem, gondolkodás, emlékezet, analizáló-szintetizáló képesség – másolás, tollbamondás, emlékezetből írás, helyesírás – mozgás, finommotorika, optikus-differenciáló képesség
Idegen nyelvek	– egyénre szabott nyelvtudási anyag – auditív módszerek – számítógépes programok használata – hosszabb időkeret – folyamatos gyakorlás	– játékos tevékenységek – beszédszándék – beszédértés – beszédkészség
Matematika	– kislépésekre bontás – közvetlen érzéki, tárgyi cselekvéses tapasztalás – eszközhasználat – műveleti sémák, algoritmusok – egyéni elbírálás után tananyagrészek csökkentése	– sokoldalú érzékleti megerősítés – megfigyelőképesség – emlékezet – képzelet – gondolkodás – mindennapi életre felkészítés: lényegkiemelés, becslés, a pénz értéke, okság felismerése, – ítélőképesség
Ember és társadalom	– sajátélményű tevékenység – munkavállalás	– személyiség, emberi jogok tisztelete – szociális érzékenység – értékvédő magatartás – környezetért érzett felelősség
Ember és természet	– segédeszközök igénybevétele	– anyagok-halmazállapot a hétköznapi élet példáival – élőlények fogalmak, csoportok, életműködés – földrajzi környezetről konkrét tapasztalások – önismeret, önelfogadás
Földünk és környeze-tünk	– segédeszközök igénybevétele – gyakorlati tapasztalatok	– földrajzi környezetben eligazodás – hétköznapi életben felhasználható tudás
Művészetek: zene,	– komplex művészeti terápia, drámapedagógia,	– téri helyzetek leírása, rajza – egyszerű közlő ábrák értelmezése

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
mozgás, dramatikus interakció, alkotás	– az akusztikus és vizuális észlelés	– alkotó magatartás – változatos technikák – zenei képesség – egyéni krízishelyzetek kezelése
Informatika	– egyénre szabott, adaptált eszközök (Irányelvek)	– írásbeli kommunikáció elsajátítása – praktikus ismeretszerzés – szokások kialakítása
Életvitel és gyakorlat	– gyakorlati tapasztalatok	– egészségmegóvás – önismeret, pályaválasztás, önálló felnőtt életre felkészítés – napi ismétlődő feladatok a háztartásban – önállóság kialakítása, jövedelem beosztás, gazdálkodás
Testnevelés	– gyógytorna passzív és aktív eljárásai – fizikoterápia, hidroterápia, stb. – mozgásos játéktevékenység	– erő, állóképesség, gyorsaság, ügyesség – koordinációs képesség – jellemtulajdonságok – tartásjavítás

A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció célja az értelmi fogyatékos fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja.
Megjelenhetnek tréning formájában, tantárgyi témaként, egy-egy terület önálló fejlesztési programjaként, beépülhetnek a tanítási órán kívüli programokba.

Beszédfogyatékos tanulók integrációja

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
Magyar nyelv és irodalom	– hangoztató-elemző, szótagoló olvasástanítási módszer – hosszabb begyakorlási, érési szakaszok tervezése – diszlexia prevenciós terápia, – diszlexia reedukáció terápia – logopédiai terápia	– a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra, – testséma biztonságának kialakítása, – vizuomotoros koordináció fejlesztése, – az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés), – ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése, – sikertudat kialakítása Írás: – gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása – rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál – írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre – vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén – a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség, – a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
Kommunikációs kultúra	– grammatika felépítése – expresszív beszéd fejl. – beszédtudatosság – számítógépes programok használata	– beszédészlelés és beszédmegértés, – verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, – az olvasásértés fejlesztése
Idegen nyelvek	– nyelvi kódrendszer tudatos felépítése – auditív módszerek – számítógépes programok használata	– koncentrációt, emlékezetet fejlesztő gyakorlatok
Művészetek: Dráma és tánc	– komplex művészeti terápia, - drámapedagógia, – az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztése	– téri orientáció – mozgás-, ritmus-, beszédkoordináció – az akusztikus és vizuális észlelés

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók integrációja

Elvek:
Az integráció csak akkor indokolt, ha egyértelműen az autizmusban érintett gyermek javát szolgálja. Ennek megítéléséhez az alábbi tényezők alapos mérlegelése szükséges, úgy, hogy a feltételek együttesen és perspektivikusan legyenek adottak:
Feltételek:

- a tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, kielégítő verbalitás
- enyhe fokú érintettség az autizmus spektrum zavarokban; jól kompenzált, minimális viselkedésproblémák
- a családtagok részéről egyértelmű szándék a szakemberekkel való szoros együttműködésre és a gyermek intenzív támogatására
- az iskola részéről az egyéni speciális szükségletek kielégítéséhez elengedhetetlen protetikus környezet kialakítása

Feladatok:
A fenti feltételek teljesülése mellett is szükséges lehet az integráció fokozatos megkezdése

Kiemelt műveltségi terület	**Módszerek**	**Fejlesztési területek**
Anyanyelvi kommunikáció	– A kommunikáció *helyzet*einek differenciált észlelése és *értelmezése* – A különböző kommunikációs *funkciók* felismerése, alkalmazása különféle *kontextusok*ban	Az autizmusban érintett tanuló kielégítő verbális képességeit csupán a sikeres integráció egyik feltételének, de nem biztosítékának tekintjük. Esetükben e téren – a *kommunikációs szándék*, illetve – a kommunikációs *funkciók megértés*ének sérülése az alapvető probléma; tehát ezeken a területeken – az egyén képességeinek függvényében - megfelelő szintű kompetenciák kialakítása a célunk.
Idegen nyelvi kommunikáció	– A tanultak *funkcionális* használata, – *változó helyzetekben* történő – *rugalmas* alkalmazása.	– A mechanikus nyelvtanulás sikeres lehet a lexikális, – grammatikai és – szövegalkotási területeken. – nehézséget jelenthet a szociokulturális, illetve interkulturális készségek megfelelő szintű elsajátítása.
Matematikai kompetencia	Hangsúlyt fektetünk az oktatás – *szemléletes* és – *konkrét* jellegére.	Az ismeretek elsajátításában és a képességek terén jelentős egyéni különbségekre számítunk a kiemelkedő matematikai tehetségtől a megértési nehézségekig. Feladatunknak tekintjük a – megismerési képességek

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
		fejlesztését, – az önellenőrzés tanítását, – az ismeretek önálló, – gyakorlati alkalmazásának segítését, – a problémamegoldások menetének megtanítását.
Természettudományos és technikai kompetencia	Többlettámogatást biztosítunk a tanultak *gyakorlati alkalmazás*a terén	A természettudományos ismeretek elsajátítása az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók *erősség*ei.
Digitális kompetencia	Feladatunknak tekintjük – függővé válás veszélyének csökkentését, – az interaktív használattal összefüggő kockázatok elkerülésének, – valamint a rendelkezésre álló információk közötti kritikus válogatásnak a *direkt tanítás*át, *gyakoroltatás*át.	Az IKT alkalmazása egyedülálló lehetőséget teremt az autizmusban érintett tanulók számára – az élő nyelv és a szociális közvetítés helyettesítésére, – a kölcsönös kommunikáció segítésére, – az önálló ismeretszerzésre; – illetve a későbbi munkavállalás szempontjából is jelentős szerepe lehet.
Szociális és állampolgári kompetencia	– szemléltetés: pl. szociális körök – szociális történetek – szituációs játékok – kortárs-segítők bevonása – szociális helyzetek elemzése látott filmek alapján	Elsősorban az – önismeretre és a – közvetlen szociális környezet megismerésére, – a társas viselkedés szabályainak elsajátítására helyezzük a hangsúlyt. A történelmi időszemléletet, képzelőerőt, valamint az elvont, szociális jelentést hordozó fogalmak megértését kívánó tartalmak elsajátítása nehezített lehet.

Kezdeményező-képesség és vállalkozói kompetencia	A jelentős különbségek függvényében kerülhet sor e kompetenciák célzott, *egyéni* fejlesztésére.	A szükséges képességek nagy része (pl. tervezés, szervezés, irányítás, hatékony kommunikáció, csapatmunka, kreativitás) érintett tanulóinknál valamilyen szintű sérülést mutat.
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejező-képesség	Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók között lehetnek kiemelkedő zenei, rajz, vagy egyéb művészi tehetséggel bíró gyermekek. *Tehetségük feltárását* és *gondozását* feladatunknak tekintjük.	A művészetekkel kapcsolatos tevékenységeket elsősorban − a szabadidő eltöltésének értékes módjaként ismertetjük meg érintett tanulóinkkal; − ezen túlmenően pedig törekszünk az ilyen tevékenységek terápiás hatásainak kiaknázására
A hatékony, önálló tanulás	Ezt a célt – az egyéni eltérések függvényében - az élő nyelvet és a szociális közvetítést helyettesítő módszerek, eszközök (ld.: *IKT, vizuális támpontok*) alkalmazásával támogatjuk.	E téren számolunk − a gyenge vagy sérült motivációval, − az énkép, önismeret hiányosságaival, töredékességével

Pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitáció

Céljai és feladatai a kötelező oktatás, fejlesztés minden szakaszában folyamatosan jelen vannak, és elsősorban egyéni, kisebb részben kiscsoportos formában valósíthatóak meg (a törvény által biztosított, a szakértői bizottság által javasolt órakeretben).

Tartalmilag a hiányzó készségek, a másodlagos fejlődési elmaradás, a másodlagos viselkedésproblémák és tünetek speciális módszerekkel való habilitációs és rehabilitációs célú kezelését soroljuk ide, a következő területeken:

- szociális-kommunikációs készségek
- viselkedésproblémák (pl.: sztereotip viselkedések)
- figyelem, utánzás, gondolkodási készségek, énkép, önismeret stb.
- érzékszervek és testhasználat, nagy- és finommozgások, testtartás, izomhypotónia korrigálása
- elmaradt pszichoszomatikus funkciók
- önkiszolgálás, önellátás
- lakókörnyezetében való közlekedés, tájékozódás, élethelyzetek begyakorlása
- szociális tapasztalatszerzés, társas kapcsolatok formáinak kialakítása
- iskolában, közintézményekben való viselkedés szabályainak elsajátítása

Pszichés-, hiperaktivitás és figyelemzavarok, viselkedésszervezési problémákkal küzdők integrációja

Az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.
A kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.
Minden műveltségterületén kiemelt jelentőségű: önismeret, reális önértékelés kialakítása, kommunikáció fejlesztése.

Pszichés (diszlexia, diszgráfia, diszortográfia, diszpraxia, diszkalkulia)

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
Magyar nyelv és irodalom	diszlexia prevenciós terápia, diszlexia reedukáció terápia	– a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra, – a testséma biztonságának kialakítása, – a vizuomotoros koordináció fejlesztése, – az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés), – a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése, – sikertudat kialakítása Írás: – gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása – rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál – írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre – vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén – a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség, – a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,

Kommuni-kációs kultúra	– kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek	– beszédészlelés és beszédmegértés, – verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, – az olvasásértés fejlesztése
Matemati-ka	kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,	– testséma kialakítása, – téri relációk biztonsága, – relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása, – szerialitás (sorrendiség) erősítése, – számfogalmak kialakítása és bővítése, – érzékelés – észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése, segítő, - kompenzáló eszközök használatának megengedése, – az alapműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megerősítése, sokoldalú gyakorlásuk, – a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása – a számosság és a számok iránti - érdeklődés felkeltése, megerősítése, – matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása, – a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése, – segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése, – megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés, – a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, – eljárások alkalmazása, – az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Idegen nyelvek	auditív módszerek	
Művészetek: Dráma és tánc	komplex művészeti terápia, drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztése	az akusztikus és vizuális észlelés

Hiperaktivitás, figyelemzavar
A fejlesztés célja
- a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

A fejlesztés feladatai
- speciális figyelem-tréning,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- fokozott egyéni bánásmód,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- motiválás, sikerélmény biztosítása.

Viselkedésszervezési problémák
Az érzelmi kontroll, ön,- vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.
A fejlesztés célja
- a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés eszközei lehetnek:
- kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása,
- a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,
- önértékelési képesség fejlesztése,
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

A NAT alkalmazása a helyi tanterv készítésénél
Az első évfolyam két tanévi időtartamra történő széthúzása lehetséges. Ebben az esetben az első tanév az intenzív prevenció, a szakszerű funkciófejlesztés, a pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és a feladattudat kialakításának az időszaka a gyógypedagógiai korrekciós – kompenzáló - terápiás módszerek alkalmazásával.

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
Művészetek, ezen belül Dráma és tánc	komplex művészeti terápia, drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztése	az akusztikus és vizuális észlelés
Matematika	kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek	
Testnevelés és sport	szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása és/vagy gyógy úszás	ritmika
Idegen nyelvek	auditív módszerek	
Magyar nyelv és irodalom		beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció
A pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.
A funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.
A tehetséges tanulók számára a tehetségük kibontakozásához szükséges feltételek, eszközök, módszerek biztosítása a pedagógiai rehabilitációnak is kiemelt feladata.

3. Tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.

2. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a testnevelés, a vizuális kultúra, a technika-és tervezés, a digitális kultúra.

3. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói eszközöket az 1-4. évfolyamon a munkaközösség, az 5-8. évfolyamon a szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
Tanítási év közben a meglévő taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

4. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket – a leendő első osztályosok szüleit is - minden tanév előtt (a megelőző tanév utolsó szülői értekezletén) tájékoztatjuk.
A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

5. A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- A pedagógus nem választhat olyan tankönyvet, amely a tankönyvrendelés rendje szerint nem biztosítható ingyenesen valamennyi tanulónak.
- Csak olyan taneszköz, ruházat vagy más felszerelés beszerzését kérjük a tanulóktól, amely nélkülözhetetlen a tanórai foglalkozáson való részvételhez, a tananyag elsajátításához.

6. Az iskola arra törekszik, hogy egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára.

4. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

1. A 2. – 8. évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.

2. A követelmények teljesítését a nevelők, a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2. - 8. évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

3. Ha a tanuló 2. - 8. tanév végén valamely tantárgyból „elégtelen” osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát kell tennie. A javítóvizsga nem ismételhető. Javítóvizsgát legfeljebb 3 tantárgyból lehet tenni. Ha a tanuló háromnál több tantárgyból elégtelen osztályzatot szerzett, évfolyamismétlésre utasítjuk.

4. Amennyiben a javítóvizsgán bármely tantárgyból „elégtelen” osztályzatot szerez az évfolyamot ismételni köteles.

5. A 2. – 8. évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az igazgató felmentette a tanórai foglakozásokon való részvétel alól,
- az igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott,
- egyéni munkarenddel rendelkező tanuló volt.

6. Az 1. évfolyamon a köznevelési törvény előírásának megfelelően a tanuló csak abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamba, ha az adott tanév során 250 óránál többet mulasztott.

5. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése, értékelése

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

2. Az előírt követelmények teljesítését, az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

3. Évfolyamonként az egyes tantárgyakból egy-egy témakör lezárását követően a követelmények elsajátítását vizsgáló összegző mérést kell végezni. A témazáró érdemjegye dupla értékűnek számít.

   A tanulók optimális terhelésének biztosítása érdekében témazáró, illetve ennél nagyobb ismeretterületet átfogó írásbeli számonkérés az 1 – 4. évfolyamon naponta egy, az 5 – 8. évfolyamon naponta kettő lehet.

4. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskolai helyi tantervében előírt követelményekhez, emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta.

5. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

   Az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.

Az 1. évfolyam értékelési szempontjai:

Idő	Tanév közben			Félévkor és év végén
Típus	Formatív értékelés (órai munka)	Diagnosztikus értékelés (tanulási szakasz eleje, vége)	Szummatív értékelés (témazáró, félévi, év végi felmérés)	Tájékoztató füzet, illetve bizonyítvány
Skála	Minősítő fogal-mak: • kiváló • jó • megfelelő • nem megfelelő	% pontban, átváltással 90 % - = kiváló 75 % - = jó 50% - = megfelelő 0 – 49 % = nem megfelelő	% pontban, átváltással 95 % - = kiváló 80 % - = jó 60% - = megfelelő 0 – 59 % = nem megfelelő	Minősítő fogalmak: • kiváló • jó • megfelelő • felzárkóztatás-ra szorul
Súly	1-szeres súlyú	1-szeres súlyú	2-szeres súlyú	

Az 1. évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét szövegesen minősítjük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- kiváló
- jó
- megfelelő
- felzárkóztatásra szorul

Az 1. évfolyamon az év végi minősítést fejlődési beszámoló lapokkal tesszük részletezőbbé.

A 2. évfolyam értékelési szempontjai:

Idő	Tanév közben			Félévkor és év végén
Típus	Formatív értékelés (órai munka, felelés)	Diagnosztikus értékelés (tanulási szakasz eleje, vége)	Szummatív értékelés (témazáró, félévi, év végi felmérés)	Tájékoztató füzet, illetve bizonyítvány
Skála	(1 – 5)	% pontban, átváltással 95 % - = 5 80 % - = 4 60% - = 3 50% - = 2 0 – 49 % = 1	% pontban, átváltással 90 % - = 5 76 % - = 4 60% - = 3 50% - = 2 0 – 49 % = 1	Minősítő fogalmak: 4,8 – 5 = kiváló 3,8 – 4,7 = jó 2,0-3,7= megfelelő 1,9-ig = felzárkóztatásra szorul
Súly	1-szeres súlyú	1-szeres súlyú	2-szeres súlyú	

A 2. évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szövegesen minősítjük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- kiváló
- jó
- megfelelő
- felzárkóztatásra szorul

A „felzárkóztatásra szorul” minősítés esetén az alábbiak szerint járunk el:

Az iskola feladata:

- a probléma felismerése
- a szülő tájékoztatása
- együttműködés a fejlesztő pedagógussal, gyógypedagógussal
- együttműködés az osztályfőnökökkel,
- együttműködés a Pedagógiai Szakszolgálattal
- a szakemberek által javasolt módszerek alkalmazása a gyermeknél

A tanító feladata:

- a gyermek felzárkóztatása
- egyéni haladási terv készítése
- differenciált feladatadás
- késleltetett értékelés alkalmazása
- egyéni segítségadás a délutáni tanulmányi foglalkozásokon
- együttműködés a fejlesztő pedagógussal, gyógypedagógussal
- szülővel való együttműködés
- folyamatos tájékoztatás

Év végi fejlődési beszámoló

1.évfolyam

Név: Tanév:

Társas kapcsolatainak jellemzői:

Társaira való odafigyelése: kiemelkedő, szívesen segít
megfelelő, kérésre segít
még fejletlen, nehezen nyújt segítséget

Konfliktuskezelő képessége: kiemelkedő, jó, változó, még fejletlen

Fegyelmezettsége: a szabályokat – mindig, általában, betartja
a szabályok betartása még nehezen megy

Közösségi munkához való viszonya: szívesen vállal feladatot,
feladatvállalása változó,
nehezen vállal feladatot
a vállalt feladatot megbízhatóan, kitartóan végzi
a feladathelyzetből – néha kilép, könnyen kilép

_____
_____
_____

Tanulási tevékenységeinek jellemzői:

Egyéni munkája során: önálló, kevés segítséggel jól dolgozik,
indokolatlanul is segítséget kér, probléma esetén sem kér segítséget,
gyakran igényel segítséget

kitartó, általában kitartó, könnyen kilép a feladathelyzetből, fegyelmezett
környezetét időnként zavarja, fegyelmezetlen

Kooperatív munka során (páros, csoportmunka):
együttműködő, jó szervező, segítő,
irányító, belátó, elfogadó, passzív,
öntörvényű

ANYANYELV

Beszédtechnika
Artikuláció helyes, korrekcióra szorul, logopédiai fejlesztést igényel
Légzéstechnika helyes, korrekciót igényel
Beszédtempó megfelelő, lassú, elnyújtott, lassú, akadozó, gyors, kapkodó
Hangsúlyozása megfelelő, túlzó, monoton
Szókincs gazdag, életkorának megfelelő, szegényes

OLVASÁS

Hangos olvasás	folyamatosan, szólamokban, szóképekben, szótagolva, betűzve – olvas			
Pontossága	hibátlanul,	változó hibaszámmal,	sok hibával olvas	
Tempója	megfelelő, gyors,	lassú, de folyamatos, kapkodó	lassú, akadozó,	
Hibatípusok	betűt téveszt, kihagy, hozzátesz, lehagy,	felcserél, összeolvasása bizonytalan	mást olvas,	
A hangok időtartamának érzékeltetése	biztos	bizonytalan		
Szövegértés	az olvasott szöveget, szószerkezetet, folyamatos segítséggel	egyszerű mondatot, szót – megérti, kevés segítséggel	nehezen érti	
Szövegfeldolgozás	feladatsor alapján:	kevés segítséggel folyamatos segítséggel dolgozza fel a szöveget,	sok segítséggel	
	még nem képes szövegfeldolgozásra			

ÍRÁS

Íráshasználat (másolásnál)	szavakat önállóan ír, írottra másol,	diktálás után ír, írottról sok hibával másol,	nyomtatottról írottról sem másol	
Betűalakítás	szabályos,	torzított		
Betűkapcsolása	szabályos,	hibás		
Írásképe	esztétikus,	rendezett,	változóan rendezett, rendezetlen	
Munkatempója	gyors,	megfelelő tempóban dolgozik,	változó, kapkodó,	lassú
Önellenőrzése	pontos,	általában pontos,	pontatlan	még irányításra szorul

SZÁMOLÁSI KÉSZSÉGE ÉS MATEMATIKAI GONDOLKODÁSA

Halmazok tulajdonságainak felismerésére, elemeinek szétválogatására	önállóan,	segítséggel,	még nem képes
Számképek ismerete	biztos,	bizonytalan	
Számfogalma	10-es számkörben biztos, 20-as számkörben jól tájékozott,	kialakult, ismeretekkel rendelkezik	még bizonytalan
Számtulajdonságokat, számkapcsolatokat	könnyen,	eszköz segítségével,	nehezen, nem ismeri fel
Szóbeli alapműveletek értelmezése és alkalmazása	önálló, eszköz segítségével,	még bizonytalan	
Szöveges feladatok megértése	kiemelkedő,	jó,	megfelelő, gyenge
Munkatempója	gyors,	jó tempóban dolgozik,	változó, kapkodó, lassú
Önellenőrzése	pontos,	általában pontos,	pontatlan

6. A 2. évfolyamon a második félévben, valamint a 3- 8. évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét minden tantárgyból év közben érdemjegyekkel értékeljük.
   A 2. évfolyamon év végén, valamint az 3. – 8. évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét az etika tantárgy kivételével osztályzattal minősítjük.
   A 2. évfolyamon az év végi, a 3. – 8. évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
7. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).
8. Az 5-8. évfolyamon a tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-30 %:	elégtelen (1)
31-50 %:	elégséges (2)
51-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

9. Az Etika tantárgyat szövegesen minősítjük a következők szerint:
   - *kiválóan megfelelt* – az órákon kiemelkedő teljesítményt nyújt, aktív, érdeklődő
   - *megfelelt* a tantárgy követelményeit teljesítette
   - nem felelt meg a tantárgy követelményeit, a magasabb évfolyamra lépés feltételeit nem teljesítette
10. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább egy érdemjegyet kell szereznie.
11. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti a digitális naplón, tájékoztató füzeten keresztül.

12. Értékelési szabályok a digitális oktatási rend idejére

Kötelező minimális érdemjegy szám

Minden tantárgy esetében havonta legalább egy tantárgyi érdemjegynek lenni kell. Ettől az értéktől felfelé -főleg a magasabb heti óraszámú tantárgyaknál- el lehet térni. Különös figyelmet kell fordítani az átálláskor bukásra álló tanulók értékelésére. Az év végi osztályzat kialakítása az első és második féléves érdemjegyek alapján történik.

Az értékelés pedagógiai programban rögzített elveinek kiegészítése a digitális oktatási rend idejére:

A digitális oktatásban a pedagógiai munkánk hatékonysági mutatója az, hogy a tanuló mennyire veszi komolyan a feladatát, hogyan dolgozik -vélelmezhetően önállóan- a kiadott feladatokon. Ezért az alábbiak szerint az értékelés részévé válik, hogy a tanuló mennyire felelősségteljesen végzi otthonról a munkát, figyelembe véve a technikai adottságait.

1. A kiadott feladatokat:
- időre, rendszeresen és vélelmezhetően önállóan készíti el,
- alaposan, precízen végzi,
- tanára kérésére a megadott módon, megfelelő minőségben visszaküldi

2. Együttműködik tanárával, ha kérdése van rákérdez, keresi a kapcsolatot, a megoldást, illetve akadályoztatása esetén értesíti tanárát.

Az eddigi megszokott írásbeli számonkérési formák digitális módon korlátozottan alkalmazhatóak. Az önálló munka ellenőrzése több feladattípus estén lehetetlen. Ezt figyelembe véve a dolgozatírás kiváltható önálló munkát igénylő projektfeladattal is. (pl. ppt vagy digitális tabló készítése, esszéfeladat, kutatómunka, személyre szabott beadandó feladat stb.)
A dolgozatírásra alkalmas online felületek használata megengedett.

Szóbeli, gyakorlati számonkérés (hozzájárulás esetén) chaten, videochaten, telefonon keresztül, illetve a kiosztott feladat tanuló általi megoldásáról beküldött fénykép, videofelvétel alapján megengedett.

Előtérbe kell helyezni a tanulás folyamata során a tanulónak e-mailben elküldött néhány soros szöveges értékelést, folyamatos visszajelzést a tanuló előre haladásáról.

12. A tanulók magatartásának értékelése:

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az 1. évfolyamon csak szöveges értékelést és minősítést alkalmazunk: példás, jó, változó, rossz. A 2. - 8. évfolyamon tanév közben az 5, 4, 3, 2 érdemjegyeket, félévkor és év végén szöveges minősítést alkalmazunk: példás, jó, változó, rossz.

A 2. – 8. évfolyamon a magatartás félévi és év végi minősítését az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt a minősítésről.

A félévi és az év végi minősítést a digitális naplóba, a tájékoztató füzetbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A magatartás értékelésének és minősítésének szempontjai:

Példás (5):

- Az a tanuló, aki a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi;
- Az iskolai feladatokból önként részt vállal, azokat teljesíti;
- A házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat;
- Felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó, megértő, együttműködő és jóindulatú;
- Fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben;
- Munkavégzése megbízható, pontos, lelkiismeretes;
- Megnyilvánulásaiban őszinte.

Jó (4):

- Az a tanuló, akinek neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik a kijavításukra;
- Részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi;
- A házirendet igyekszik betartani;
- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő, ezek kismértékűek;
- Fegyelmezési fokozata: legfeljebb szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés.

Változó (3)

- Az a tanuló, aki a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyása;
- Viselkedésével szemben kifogás merül fel;
- Többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen;
- Társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész;
- Önértékelése irreális, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó;
- Fegyelmezési fokozata: legfeljebb írásbeli osztályfőnöki megrovás.

Rossz (2)

- Az a tanuló, aki fegyelmezetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt a közösségnek;
- Sokszor vagy súlyosan megszegi a házirend előírásait;
- A nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja;

- A felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaival durván beszél, verekszik;
- A házirend előírásait sorozatosan megsérti
- Feladatait egyáltalán nem vagy csak ritkán teljesíti
- Magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- Társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlanul, durván viselkedik
- Viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- Több alkalommal igazolatlanul mulaszt
- Több szaktanári figyelmezetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokú büntetése van.

13. A tanulók szorgalmának értékelése:

A tanulók szorgalmának értékelésénél, a minősítésnél az 1. évfolyamon csak szöveges értékelést és minősítést alkalmazunk: példás, jó, változó, hanyag. A 2. - 8. évfolyamon tanév közben az 5, 4, 3, 2 érdemjegyeket, félévkor és év végén szöveges minősítést alkalmazunk: példás, jó, változó, hanyag.

A 2. – 8. évfolyamon a tanulók félévi és év végi szorgalmának minősítését az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt a minősítésről.

A félévi és az év végi minősítést a digitális naplóba, a tájékoztató füzetbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A szorgalom értékelésének szempontjai

Példás (5)

- Annak a tanulónak a szorgalma, aki a tanulmányi munkában kitartó, a tőle elvárható legjobb eredményekre törekszik;
- Munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre;
- Többletfeladatokat vállal, feladatait maximális önállósággal és megbízhatóan végzi el;
- Kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig készül, figyel, érdeklődő;
- Érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál, ismeretanyaga a tananyagon kívülire is kiterjed.

Jó (4)

- A tanuló szorgalma, ha figyel az órákon, a házi feladatot elvégzi, az órákra képességeihez mérten lelkiismeretesen felkészül, az órán megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik;
- Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát;
- Általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat, az órai aktivitása, munkához való viszonya a tőle elvárható szintű;
- Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó (3)

- Annak a tanulónak a szorgalma, akinek munkája ingadozó, hanyag és jó munkák váltogatják egymást;
- Önállótlan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát;

- Munkája változékony, gyakran dolgozik képességei alatt;
- Szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire.

Hanyag (2)

- A tanuló szorgalma, ha fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, a munkáját nem végzi el;
- Képességeihez, a körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan;
- Gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz;
- Érdektelenség, teljes közömbösség jellemzi.

Magatartás és szorgalom értékelése a digitális oktatás ideje alatt

A digitális oktatás ideje alatt a tanulók magatartását és szorgalmát nem értékeljük. Az év végi osztályzatot magatartásból a digitális oktatás bevezetéséig eltelt időszakot figyelembe véve az osztályfőnök határozza meg, amihez kikéri a szaktanárok, napköziotthon vezetők véleményét. Az év végi osztályzatot szorgalomból az osztályfőnök határozza meg a szaktanárok és a napköziotthon vezetők véleményének kikérésével, a digitális oktatás időszakát is figyelembe véve.

14. A tanulók jutalmazásának elvei és formái:

1) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret
- napközis nevelői dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret
- DÖK segítő tanári dicséret

2) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- kiemelkedő tanulmányi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

3) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át jeles vagy kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet, könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepségen az iskola közössége előtt vehetnek át.

4) Az iskolai szintű versenyeken, előadásokon eredményesen szereplő tanulók szaktanári vagy osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

5) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a digitális naplón, tájékoztató füzeten keresztül a szülő tudomására kell hozni.

15. A tanulók büntetésének elvei és formái:

Azt a tanulót, aki:

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének

büntetésben kell részesíteni.

Az iskolai büntetések formái, fokozatai:

- szaktanári figyelmeztetés
- napközis nevelői figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- nevelőtestületi figyelmeztetés
- nevelőtestületi intés
- nevelőtestületi megrovás.

Szaktanári figyelmeztetés (intés) szóbeli, írásbeli:
A tárgyi követelmények nem teljesítése, a felszerelés, a házi feladat többszöri hiánya, az órákon való fegyelmezetlenség miatt.

Osztályfőnöki, napközi vezetői figyelmeztetés, intés, megrovás szóbeli, írásbeli:
A tanuló tanulmányi és magatartásbeli kötelezettségszegése, a házirend enyhébb megsértése, igazolatlan mulasztás miatt.

Igazgatói figyelmeztetés:
Az iskolai házirend gyakori megsértése, igazolatlan mulasztás, szándékos, kisebb értékű károkozás, fegyelmezetlenség miatt.

Igazgatói intés, megrovás:
Az iskolai házirend súlyos megsértése, szándékos károkozás, igazolatlan mulasztás, súlyos fegyelmezetlenség miatt.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel - el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a digitális naplón, tájékoztató füzeten keresztül a szülő tudomására kell hozni.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, ellene ***a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény*** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. (Nkt.58.§ (5.) bek. Tíz év alatti tanulóval szemben fegyelmi eljárás nem indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.
A fegyelmi tárgyalás előtt fel kell ajánlani az egyeztető eljárás lefolytatását.

6. Az otthoni (napközi-otthoni) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása;

- az 1. – 8. évfolyamon a tanulók a hétvégére és a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot;

- a tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül 1. – 4. évfolyamon egy-egy osztállyal legfeljebb egy; 5. – 8. évfolyamon egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezésének módja

1. Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.
2. Ennek alapján az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módon teljesíthet:
   - kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett országos versenyrendszerben történő sportolással.

8. A tanulók fizikai állapotának mérése

1. A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal, a tanév rendjében meghatározott időpontban a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) alkalmazásával.
2. A mérés eredménye alapján a nevelők a kapott eredményeket elemzik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, a fejlesztési feladatokat kijelölik.

V. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

1. A pedagógiai program érvényességi ideje

Az intézmény 2025. szeptember 1. napjától szervezi meg először nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program alapján.
Ezen módosított pedagógiai program érvényessége visszavonásig szól.

2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
A tanítók munkaközössége és a szaktanárok minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

3. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az igazgató,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- az intézményi tanács,
- a szülői munkaközösség,
- az intézmény fenntartója.

A tanulók a pedagógiai program módosítását a diák önkormányzati képviselők útján javasolhatják.
A pedagógiai program módosítását az iskola igazgatója a nevelőtestület bevonásával készíti el, és a tankerületi igazgató jóváhagyásával válik érvényessé.
A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az igazgatótól, igazgatóhelyettestől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.

A pedagógiai program egy-egy példánya megtekinthető:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola honlapján
- az igazgatónál

VI. A Pedagógiai Program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok

A Gerlai Általános Iskola módosított pedagógiai programját a nevelőtestület 2025. 08. 25. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

igazgató

A Gerlai Általános Iskola módosított pedagógiai programját a mai napon jóváhagytam.

Békéscsaba, …….

tankerületi igazgató